

Uw brief van

Uw kenmerk

Ons kenmerk

Bijlage[n]

Zaaknummer: 2016/29227

4

Referentie: 2016/34883

Behandeld door

Doorkiesnummer

Vries

M.T. Jonker

0592 – 266 662

12 oktober 2016

Gemeenteraad Tynaarlo
Postbus 5
9480 AA Vries

Onderwerp: Najaarsbrief 2016

Geachte leden van de raad,

Hierbij presenteren we u de najaarsbrief 2016 als onderdeel van de voortgangsinformatie in de planning & control-cyclus. In deze brief beschrijven wij de afwijkingen van de begroting 2016 (na de vorige aanpassing in de voorjaarsbrief 2016). Het doel hiervan is om de gemeenteraad kort en bondig te informeren over de stand van zaken met betrekking tot de diverse clusters en beleidsterreinen en als gevolg daarvan de financiële stand van zaken. Wij vertrouwen erop u met deze najaarsbrief duidelijk te informeren. Waar nodig doen we voorstellen voor het bijstellen van de begroting 2016.

Voortgang en ontwikkelingen per cluster

De begroting 2016 bestaat uit tien clusters. Algemeen bestuur, openbare orde en veiligheid, verkeer en mobiliteit, economische zaken en recreatie, onderwijs, sociale samenhang en leefbaarheid, sociale voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening, gezonde leefomgeving, ruimtelijke ordening en volkshuisvesting en financiering. Bij ieder cluster geven we aan hoe de realisatie van onze doelen en de voortgang van de activiteiten verloopt. Hierbij besteden we vooral aandacht aan eventuele afwijkingen.

Projecten

Conform de afspraak met uw raad hebben wij de halfjaarlijkse rapportage opgesteld van langjarige projecten die binnen de programma's worden uitgevoerd. Deze rapportage, waarin vooral wordt ingezoomd op de voortgang op de uitvoering van grondexploitaties, sturen we gelijktijdig toe.

Ombuigingen en taakstellingen

In onze brief van 12 april jl. hebben wij u uitgebreid geïnformeerd over de stand van zaken met betrekking tot de realisatie van de ombuigingen en taakstellingen die wij hebben opgenomen in ons ombuigingsplan 2015 – 2018. In deze najaarsbrief gaan wij in bijlage 1 in op de realisatie van de nog openstaande ombuigingen voor het jaar 2016

Postadres

Postbus 5, 9480 AA Vries

Bezoekadres

Kornoeljeplein 1, Vries

Website

www.tynaarlo.nl

Bankrelaties

IBAN: NL02BNGH0285079050

IBAN: NL05BNGH0285079093 (belastingen en leges)

Telefoonnummer

[0592] 26 66 62

Faxnummer

[085] 20 84 923

E-mail

info@tynaarlo.nl

BIC: BNGHNL2G

Beeld van de najaarsbrief

In deze najaarsbrief passen we de begroting 2016 aan met een bedrag van bijna € 3,5 miljoen positief. Dit is een forse maar realistische bijstelling met de informatie van nu. Vanuit het grondbedrijf voorzien we een winstneming van € 400.000 op de grex Oude Tolweg en we hebben vastgoedobjecten afgestoten wat een forse opbrengst genereert. Net als in 2015 voorzien we een groot overschot op het sociaal domein. We hebben bij het opstellen van de begroting 2016 er bewust voor gekozen de structurele budgetten te handhaven (rijksbudgettair neutraal tot aan de evaluatie in 2017, het opstellen van de begroting 2018). Op basis van de monitor sociaal domein per 1 september 2016 (zie bijlage 3) stellen wij de begroting voor de WMO met € 1,4 miljoen bij. Tenslotte voorzien we bijna € 0,5 miljoen extra opbrengsten bouwleges door de aangetrokken woningmarkt en het zonnepanelenveld. Dit levert ook een voordeel op.

Totaaloverzicht aanpassingen

In onderstaande tabel is een samenvatting opgenomen van de voorstellen tot financiële bijstellingen die we in deze najaarsbrief doen. Een toelichting per cluster is in het vervolg van de brief opgenomen. Daarnaast staat in bijlage 2 een gedetailleerd overzicht van de aanpassingen in de exploitatie zoals die in deze najaarsbrief worden voorgesteld, waarbij een splitsing is gemaakt tussen de aanpassingen in de baten en lasten en mutaties op de reserves apart zijn benoemd. Het gepresenteerde resultaat van deze najaarsbrief is het effect inclusief de mutaties op de reserves (het zogenaamde resultaat na bestemming).

Toelichting aanpassing exploitatie

Voor het verhogen van de inzichtelijkheid en het vergroten van de leesbaarheid lichten we alleen financiële afwijkingen groter dan € 25.000 toe. Om diezelfde reden geven we ook geen tekstuele toelichting op de volgende typen financiële wijzigingen:

- Budgettair neutrale wijzigingen als gevolg van een ontvangen subsidie met daartegenover een hiermee verplicht samenhangende uitgave;
- Budgettair neutrale verschuivingen tussen clusters;
- Budgettair neutrale technische wijzigingen.

Alle aanpassingen zijn opgenomen in de tabel in bijlage 2.

Cluster	Lasten of Baten	2016	2017	2018	2019
0 Algemeen bestuur	<i>Lasten</i>	-89.000	-9.000	-9.000	-9.000
	<i>Baten</i>	-70.000	0	0	0
1 Openbare orde en veiligheid	<i>Lasten</i>	5.000	5.000	5.000	5.000
	<i>Baten</i>	0	0	0	0
2 Verkeer en mobiliteit	<i>Lasten</i>	-84.000	0	0	0
	<i>Baten</i>	101.000	0	0	0
3 Economische zaken en recreatie	<i>Lasten</i>	35.000	0	0	0
	<i>Baten</i>	0	0	0	0
4 Onderwijs	<i>Lasten</i>	10.000	-14.000	-14.000	-14.000
	<i>Baten</i>	0	0	0	0
5 Sociale samenhang en leefbaarheid	<i>Lasten</i>	-91.000	-4.000	-14.000	-14.000
	<i>Baten</i>	164.000	-10.000	0	0
6 Sociale voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening	<i>Lasten</i>	1.181.000	-2.000	-2.000	-2.000
	<i>Baten</i>	532.000	0	0	0
7 Gezonde leefomgeving	<i>Lasten</i>	-18.000	0	0	0
	<i>Baten</i>	-18.000	0	0	0
8 Ruimelijke ordening en volkshuisvesting	<i>Lasten</i>	-4.000	-9.000	-9.000	-9.000
	<i>Baten</i>	1.381.000	0	0	0
9 Financiering	<i>Lasten</i>	90.000	0	0	0
	<i>Baten</i>	330.000	0	0	0
Totale afwijking		3.455.000	-43.000	-43.000	-43.000

Afgrond op € 1.000

Cluster 0 || Algemeen bestuur

Het cluster Algemeen Bestuur omvat de thema's dienstverlening, bestuur en communicatie.

Ontwikkelingen en voortgang activiteiten

Leges - Ons uitgangspunt is dat we de kosten die wij maken voor bijvoorbeeld het verstrekken van vergunningen, het begeleiden van een huwelijk, het ophalen van afval, de aanleg van riolering of het bieden van een begraafplaats doorberekenen aan degene die deze dienst van ons vraagt. Dit is ook de manier waarop het geregeld is in de Gemeentewet en bijzondere wetgeving. Vanzelfsprekend houden we ons hierbij aan de door de wetgever maximaal gestelde tarieven, zoals die gelden voor het verstrekken van een paspoort of een rijbewijs.

In de paragraaf lokale heffingen in de begroting 2017 is te lezen hoe onze tarieven tot stand zijn gekomen en zijn de verschillende tarieven per belastingsoort, product of dienst terug te vinden. Aan de hand van onze berekeningen van de kostendekkendheid van de verschillende producten en diensten werken we verder aan onze efficiency. Met kostendekkendheid bedoelen we dat we als gemeente geen geld mogen verdienen aan het verstrekken van producten en diensten, maar we willen ook niet dat we er verlies op maken en 'ander geld van de gemeente' moeten besteden aan het verlenen van deze producten en diensten. Met efficiënt bedoelen we dat we onze ambtelijke inzet zo goed mogelijk laten aansluiten bij de taken die van ons verlangd worden. We gebruiken applicaties (computerprogramma's), die ons goed ondersteunen bij ons werk.

Metten Klanttevredenheid - In het tweede kwartaal van 2016 zijn we gestart met het opnieuw meten van onze klanttevredenheid. Hiervoor gebruiken we een nieuwe methode, de Dashboard Dienstverlening. Dit Dashboard is de vervanger van de benchmark Publiekszaken. De grootste wijziging is dat we met het dashboard de klanttevredenheid frequenter gaan meten. Er vindt een continue klantmeting plaats op de kanalen telefoon, balie en digitaal loket. Hierdoor ontstaan meer kansen om tussentijds bij te sturen als dat nodig blijkt te zijn.

Modernisering GBA - In 2013 is gestart met de modernisering van de gemeentelijke basisadministratie (mGBA). Dit loopt ook in 2016 door. Het programma mGBA werkt aan de Basisregistratie Personen (BRP). De BRP maakt deel uit van het stelsel van basisregistraties en bevat persoonsgegevens over alle ingezetenen van Nederland en over personen die niet in Nederland wonen, maar wel een relatie hebben met de Nederlandse overheid. De zogeheten 'niet-ingezetenen'. Het doel van de BRP is om kwalitatief hoogwaardige persoonsgegevens bij te houden en te verstrekken aan overheidsorganisaties en aangewezen instellingen en personen. De BRP vervangt de huidige gemeentelijke basisadministraties (GBA).

Actualisatie exploitatie 2016

Het saldo van alle aanpassingen van cluster 0 komt uit op een nadeel van € 159.000 in 2016. Het grootste nadelige effect komt door een eenmalige storting in de voorziening wachtgeld van € 106.000. Deze voorziening is gevormd om toekomstige wachtgeldverplichtingen van voormalig bestuurders van deze gemeente af te dekken. Omdat de pensioenleeftijd is opgehoogd, moeten wij langer wachtgeld betalen. Daarom is een extra storting in de voorziening noodzakelijk. Daarnaast zien we een budgettair neutrale aanpassing in verband met het informatiebeleidsplan. Dit jaar gaan we minder uitgeven dan geraamd. Overschotten en tekorten op dit budget verrekenen we conform afspraak met de reserve. Voor de verdere details verwijzen we naar bijlage 2.

Cluster 1 || Openbare orde en veiligheid

Het thema binnen dit cluster is een veilige woon-, werk- en leefomgeving. Dat doen we samen met onze inwoners, bedrijven en partners in veiligheidszaken. Dat doen we door samen afspraken en regels te maken. Verder blijven we ons voorbereiden en oefenen we in het kader van de Drentse Crisismanagement organisatie.

Ontwikkelingen en voortgang activiteiten

Uitvoering geven aan nieuw integraal veiligheidsbeleid - De prioriteiten met betrekking tot het veiligheidsbeleid zijn vastgesteld. In het laatste kwartaal van 2016 wordt het integraal veiligheidsbeleid (IVB) vastgesteld door de raad. In januari 2017 gaat het uitvoeringsprogramma 2017 van start. In het uitvoeringsprogramma zijn de prioriteiten uit het IVB nader uitgewerkt. Het uitvoeringsprogramma wordt in het laatste kwartaal van 2016 samen met inwoners en ondernemers vormgegeven. Jaarlijks wordt er een nieuw uitvoeringsprogramma geschreven.

Blijvend trainen en oefenen van sleutelfunctionarissen in de crisismanagement organisatie van Drenthe - In 2016 hebben er verschillende trainingen plaatsgevonden. Op alle niveaus zijn oefeningen gehouden om de functionarissen getraind te houden op het gebied van crisisbeheersing. In november is het de wens om het college nog een keer apart te trainen.

Advisering op B-C-evenementen en bijdragen aan de verdere professionalisering van vergunningverlening en handhaving - Alle evenementenvergunningen zijn op de nieuwe manier gecontroleerd en afgestemd met veiligheid. De B-C-evenementen zijn daarnaast via de tafel van de burgemeester gegaan.

In district Noord Drenthe samenwerken op de diverse veiligheidsthema's en voortzetting piketdienst - Op dit moment zijn we bezig om het veiligheidsoverleg Noord Drenthe vorm te geven. Dit veiligheidsoverleg richt zich op de meer overkoepelende thema's zoals: mensenhandel, OMG's, woninginbraken en drugs. Samen met de andere drie gemeenten verzorgen wij het piket voor verschillende functies in het crisismanagement.

Inzet op drank & horeca - In 2016 hebben we regelmatig drank & horeca BOA's ingezet om tijdens de weekenden diensten te draaien. De BOA's controleren ook op jeugdoverlast.

Actualisatie exploitatie 2016

Cluster 1 laat een structureel voordeel van € 5.000 zien. Voor de details verwijzen we naar bijlage 2.

Cluster 2 || Verkeer en mobiliteit

Binnen het cluster Verkeer en Mobiliteit zetten we in op bereikbaarheid van voorzieningen. Een fijnmazig vervoersnetwerk voor openbaar vervoer, auto's en fietsers is van groot belang voor de leefbaarheid in onze gemeente. Want door demografische ontwikkelingen kunnen voorzieningen in de verschillende dorpen onder druk komen te staan.

Ontwikkelingen en voortgang activiteiten

Transferium - We zijn bezig met studies naar het Transferium. We zoeken een duurzame oplossing die tegemoet komt aan de bezwaren tegen de oorspronkelijke locatie. We verwachten dit jaar de schetsontwerpen van de provincie te ontvangen zodat we de ruimtelijke verkenning kunnen uitvoeren.

Actualisatie exploitatie 2016

Cluster 2 laat een incidenteel voordeel van € 17.000 zien. Voor de details verwijzen we naar bijlage 2.

Cluster 3 || Economische zaken en recreatie

Dit cluster gaat over economie. De motor voor de leefbaarheid en de instandhouding van voorzieningen. Het hebben van werk is erg belangrijk voor het welzijn van onze inwoners. Het voorkomt immers isolement, omdat het de kans biedt om mee te doen in de maatschappij. Voldoende werkgelegenheid (betaald, onbetaald en naar vermogen) is daarvoor onmisbaar. Verder werken we aan de dorpscentra, door samen met de ondernemers plannen en initiatieven te ontwikkelen en ze te ondersteunen bij de realisatie daarvan. Recreatie en toerisme zijn belangrijke speerpunten bij de economische ontwikkeling.

Ontwikkelingen en voortgang activiteiten

Tevredenheid ondernemers - Recent heeft een onderzoek plaatsgevonden naar de tevredenheid van ondernemers onder MKB als gezamenlijk Drents onderzoek. Tynaarlo scoort daar wat slechter dan gemiddeld Drenthe. Wij begrijpen grotendeels de resultaten nadat we die hebben geanalyseerd. De recente lange periode van onrustige politieke verhoudingen in Tynaarlo, grootse plannen die niet tot uitvoering kwamen, gewekte verwachtingen die niet waargemaakt zijn, hebben kunnen leiden tot deze kwalificatie. Inmiddels is er gelukkig veel veranderd. We hebben goede contacten met onze individuele ondernemersverenigingen en met de overkoepelende organisatie. We verbinden onze Tynaarlose ondernemers aan regionale netwerken. De gemeenteraad heeft besluiten genomen over de centra in Eelde en in Vries en over het accommodatiebeleid dat ook in het fysieke domein op korte termijn een nieuw beeld zal geven in de diverse kernen. Daarnaast hebben we de ambtelijke capaciteit op bedrijvencontacten verruimd en kunnen we de contacten met ondernemers intensiveren. Hierdoor weten we beter en sneller wat er speelt en kunnen wij gericht op wensen inspelen. Nu we deze weg zijn ingeslagen, hebben we een basis gelegd voor hernieuwd vertrouwen en werken we stapsgewijs toe naar een hogere waardering van onze dienstverlening aan ondernemers.

Dorpscentrum Eelde-Paterswolde – In Eelde is overeenstemming bereikt over de aanpak van het parkeerterrein in het centrum van Eelde. Het extra benodigde budget hiervoor is in juli door de gemeenteraad beschikbaar gesteld. In nauw overleg met de ondernemers worden de werkzaamheden nog eind dit jaar of begin volgend jaar gestart. Verder heeft een ontwikkelaar zich bij ons gemeld met plannen voor zijn panden in het centrum van Eelde. Op het achterste gedeelte van het terrein voormalige garage Koops wordt momenteel de uitbreiding van de supermarkt gerealseerd. De besprekingen over realisatie van een plan op de voorzijde van dit terrein, gecombineerd met het naastgelegen perceel, lopen nog.

Dorpscentrum Vries – In voorbereiding op de uitvoering van de Dorpsagenda worden de ondernemers in Vries bezocht en gevraagd naar hun wensen. Daarnaast vindt er een informatieavond plaats voor inwoners. De uitkomst hiervan wordt zoveel mogelijk meegenomen in het bestek dat nog in 2016 wordt opgesteld. Op verzoek van de ondernemers starten we pas na de feestdagen, dus in 2017 met de werkzaamheden.

Dorpscentrum Zuidlaren – De ondernemers in Zuidlaren richten zich op het oprichten van een Bedrijven Investeringszone (BIZ). Ze hebben het plan voor de verdere uitwerking van de uitvoeringsovereenkomst en de verordening overgedragen aan de gemeente. Begin 2017 gaan we een formele draagvlakmeting doen. Afhankelijk van de uitkomsten wordt hierna verder invulling gegeven aan de BIZ. De besprekingen met beoogd ontwikkelaar Leyten omtrent planrealisatie op het voorterrein van het voormalig PBH-complex lopen nog. Nu de beurshallen op de achterzijde van het terrein zijn gesloopt, wordt ook dat gedeelte van het terrein in de besprekingen betrokken. Wij verwachten eind dit jaar de uitkomst van deze besprekingen met uw raad te kunnen delen.

Businesspark Ter Borch – Dit jaar hebben wij de stedenbouwkundige uitwerking vastgesteld. Inmiddels zijn besprekingen met in vestiging op deze bedrijvenlocatie geïnteresseerde partijen gestart.

Supermarkt in Ter Borch – De gemeenteraad heeft de kaders vastgesteld en het college de opdracht gegeven de bestemmingsplanprocedure op te starten. We doorlopen momenteel de planologische procedure en het communicatieproces met de bewoners, zoals dat door de gemeenteraad is vastgesteld.

Onderzoek naar de toekomst van GAE – Er is een onderzoek gedaan naar de toekomst van Groningen Airport Eelde. Dit onderzoek wordt dit najaar gepresenteerd.

Pilot Stadsdistributie – In het gebouw van de bloemenveiling zijn de Provincie Drenthe, het ministerie van I&M en de Regio Groningen-Assen begonnen met een pilot stadsdistributie. Er worden goederen van diverse transporteurs aangeleverd en die worden gecombineerd en geclusterd naar de stad gebracht. Dit leidt tot een vermindering van het aantal vervoersbewegingen. Hiermee wordt een belangrijke stap gezet in het toekomstbestendig inrichten van de beleving van de (binnen)stad Groningen. De locatie FloraHolland Eelde speelt vanwege haar strategische ligging een cruciale rol als zuidelijke toegangspoort voor groene beleving van Groningen. Samen met de provincie gaan we de toegang tot het bedrijventerrein van de bloemenveiling verruimen zodat moderne vrachtwagencombinaties eenvoudig kunnen passeren.

Actualisatie exploitatie 2016

Cluster 3 laat een incidenteel voordeel van € 35.000 zien in 2016. Dit voordeel is voor een groot deel te verklaren door Tynaarlo Verbindt, namelijk € 30.000. Vanuit het programma Tynaarlo Verbindt hebben wij al een aantal mooie initiatieven kunnen steunen zoals het innovatiecafé. Toch zijn er dit jaar nog relatief weinig initiatieven ontvangen die wij vanuit dit budget kunnen co-financieren, waardoor wij niet alle middelen zullen inzetten. Met de versterking van de bedrijvencontactfunctie verwachten wij dat dit aantal in 2017 zal toenemen. Dit budget was in de kadernota Tynaarlo Verbindt bedoeld als middel voor het kunnen aantrekken van subsidiegelden en het zoeken van verbindingen met private investeringen. Per brief van 20 april jl aan de raad is aangegeven dat het accent is komen te liggen op direct contact met ondernemers op elk vlak van de lokale economie en het gericht faciliteren. Voor de verdere details verwijzen we naar bijlage 2.

Cluster 4 || Onderwijs

Binnen het cluster onderwijs hebben we ons goede huisvesting van en een passende zorgstructuur in de scholen ten doel gesteld.

Ontwikkelingen en voortgang activiteiten

Actualisatie Verordening Voorzieningen Huisvesting Onderwijs - De huidige Verordening Voorzieningen Huisvesting Onderwijs is in 2006 vastgesteld door de raad. Momenteel wordt in goed overleg met de schoolbesturen gewerkt aan de actualisatie van deze verordening. Deze actualisatie is nodig vanwege veranderde wet- en regelgeving. Het doel is om het accommodatiebeleid Zuidlaren volgens de geactualiseerde verordening af te wikkelen.

Huisvesting onderwijs – Tijdelijke huisvesting Ter Borch is gerealiseerd en daarmee is op basis van de prognoses de huisvesting Ter Borch voor de langere termijn klaar.

Actualisatie exploitatie 2016

De aanpassingen van cluster 4 hebben in 2016 per saldo een voordelig effect van € 10.000. In 2016 verwachten we een voordeel op leerlingenvoer van € 30.000. Het gaat hier om een opneinde regeling. Minder gebruik betekent lagere lasten. Voor de verdere details verwijzen we naar bijlage 2.

Cluster 5 || Sociale samenhang en leefbaarheid

Binnen dit cluster richten we ons op een aantrekkelijke, gezonde en veilige leefomgeving, waarin iedereen zich moet kunnen ontplooien. Hierbij zoeken we aansluiting bij de kracht van de samenleving. We zetten in op het voorkomen van problemen. Preventief handelen dus. En actief aanwezig zijn op de plekken waar onze doelgroep zich begeeft. Onze financiën zijn op orde wanneer je kijkt naar Wmo en jeugd. De inkoop organiseren we samen met de andere Noord- en Midden-Drentse gemeenten. We stimuleren en faciliteren een aantrekkelijke culturele sector. Zowel voor inwoners als voor toerisme en recreatie. Want cultuur wordt gedragen door en is bestemd voor een breed publiek.

Ontwikkelingen en voortgang activiteiten

Speelruimtebeleid – Uitvoering speelvoorzieningen. Er zijn een aantal speelvoorzieningen interactief opgepakt met de buurt. Zo zijn de speelplaatsen aan de Entinge en de Hulstslaan in Zuidlaren, de Tipkampen in Vries en het schoolplein van OBS Ter Borch in Eelderwolde succesvol aangepakt.

Combinatiefunctionarissen in het sociale domein – De samenwerking tussen de combinatiefunctionarissen en de sociale teams heeft op veel fronten al tot succes geleid. Door inzet op sport en bewegen krijgt het preventieve (gezondheids)beleid duidelijk vorm. Bijvoorbeeld voor de doelgroepen senioren, nieuwkomers, mensen met een laag inkomen en langdurig werklozen.

SV Tynaarlo – Voor de bouw van de nieuwe kleedkamers zijn we in afwachting van de plannen van de vereniging.

Sporthal Vries, de Kamp – De verbouwing is gereed en hierdoor wordt deze sporthal nu breder gebruikt; overdag door leerlingen 's avonds intensiever door verenigingen. Gymzaal de Fledders is conform de planning buiten gebruik gesteld.

Gymzaal de Ludinge – Doordat een dansschool verplaatst kon worden naar een andere zelfstandige locatie, is de gymzaal weer beschikbaar voor sportverenigingen.

Tussenvoorziening – Vlak voor de zomervakantie is de tussenvoorziening in Eelde gerealiseerd voor huisvesting van statushouders.

AZC – Voorlopig komt er geen AZC in de gemeente Tynaarlo door de daling van het aantal asielaanvragen.

Kadernota sport en speelruimtebeleid – Omdat er in het sociale domein andere prioriteiten zijn gesteld, onder andere de tussenvoorziening, pakken we de kadernota sport en speelvoorzieningen in 2016 niet op.

Actualisatie exploitatie 2016

Het saldo van alle aanpassingen in 2016 heeft een positief effect van € 73.000. De grootste aanpassing betreft de afboeking van de boekwaarde van twee scholen (Zeijen en Menso Alting) voor een bedrag van € 149.000. Dit is conform het themaboekje, wat op 8 december 2015 door de raad is vastgesteld. We brengen de boekwaarde cf themaboekje ten laste van de reserve accommodatiebeleid. Daarnaast blijft er op het sportbeleidsplan € 45.000 en cultuureducatie € 50.000 over. Ten slotte krijgt Trias nog een extra bedrag aan indexering bovenop de gemeentelijke indexering. Afspraak met Trias is dat zij een indexering conform het VNG-advies krijgen. Dat ligt voor 2015 hoger dan onze indexering. Derhalve krijgen zij in 2016 een nabetaling over 2015 en de verhoging voor 2016. Dit betekent een nadeel voor onze begroting van € 26.000 in 2016 en € 13.000 voor de jaren erna. Voor de verdere details verwijzen we naar bijlage 2.

Cluster 6 || Sociale voorzieningen en maatschappelijke ondersteuning

De gemeente staat dicht bij haar inwoners dan het rijk. Dat was destijds een van de argumenten om zorg van Rijk naar de gemeenten over te hevelen. Dat werken we zo goed mogelijk uit. Onze sociale teams zijn daarbij het belangrijkste fundament. Samen met de inwoner kijken zij wat nodig is. Ons streven daarbij is dat iedere inwoner de regie neemt in zijn leven, voldoende zelfredzaam is en naar vermogen meedoet in de maatschappij. Waar nodig, bieden we hem hierbij ondersteuning. Iedere inwoner die ertoe in staat is, werkt. Als dit echt niet mogelijk is, kijken we naar alternatieven zoals vrijwilligerswerk. Werk, participatie en inkomen stimuleren mensen om zich te ontwikkelen en bieden een netwerk. Door het ervaren van de eigen kracht, ziet men nieuwe mogelijkheden. Wij verstrekken uitkeringen en (inkomens)voorzieningen aan mensen met weinig of geen eigen inkomsten. We geven inwoners -als dat nodig is- een passend ondersteuningsaanbod volgens het principe één gezin, één plan, één regisseur.

Ontwikkelingen en voortgang activiteiten

Sociale teams in de dorpen - Sociale teams hebben vanaf 1 juni 2016 werkplekken in de drie grote kernen en houden daar inloopsprekuren. Hierdoor zijn ze dichterbij de inwoners en wordt de toegang laagdrempeliger. We zetten in op het voorkomen van problemen en zijn actief aanwezig op de plekken waar onze doelgroep zich begeeft, om beter aan te haken bij bewonersinitiatieven. Hierdoor versterken we een goed sociaal vangnet en geven iedereen de kans om mee te doen in de maatschappij. De samenwerking met andere zorgpartijen, woningcorporaties, wijkverpleegkundigen en huisartsen wordt steeds intensiever. Daarnaast investeren we in opleidingen richting preventieve taken zoals vroegsignalering van schulden, voorkomen van agressie en het omgaan met psychiatrische patiënten en vroegsignalering van dementie.

Toegangsteam jeugd/CJG - We hebben een goed overzicht van de jeugdhulpvragen en de indicatie aanvragen. Ons team komt steeds beter in beeld bij ouders, huisartsen, onderwijs, politie en andere externe organisaties. Met deze partijen worden ook samenwerkingsafspraken gemaakt.

Toename cliënten in begeleiding en dagbesteding - Er is een duidelijke trend waarneembaar dat het aantal cliënten in zowel de individuele begeleiding als in de dagbesteding stijgt. Vanaf 1 januari 2016 is het aantal cliënten met zo'n 20% gestegen. De verwachting is dat deze trend zich door zal zetten.

Uitspraak Centrale raad van Beroep inzake huishoudelijke hulp - Naar aanleiding van de uitspraak van de Centrale Raad van Beroep doen we in het najaar van 2016 een reparatie. Dit houdt in dat we een addendum maken aan het huidige contract met de aanbieders van huishoudelijke hulp over het tevens aanbieden van de algemene voorziening schoonmaakondersteuning. In de verordening Wmo 2015 wordt de grondslag van de kostprijs per uur vastgelegd.

Cliëntervaringsonderzoek (CEO) WMO - CMO Stamm heeft de ervaringen van Wmo-clieënten in Drenthe onderzocht, zo ook in Tynaarlo. Te zien valt dat de gemeente Tynaarlo niet veel afwijkt van het Drentse gemiddelde. Zo'n driekwart van de inwoners van Tynaarlo wist waar hij moest zijn met zijn hulpvraag. Daarnaast vindt 80% van de inwoners de kwaliteit van de ondersteuning goed en vindt 80% dat de ondersteuning past bij zijn hulpvraag. Dit is hoger dan het Drentse gemiddelde. Ook meer dan driekwart van de inwoners is tevreden over het effect van de ondersteuning. 81% van de inwoners kan zich door de ondersteuning beter redden en 78% heeft door de ondersteuning een betere kwaliteit van leven.

Participatie - Volgens de kadernota 'Participatie is de norm, werk het doel' wordt de Participatiewet uiteindelijk uitgevoerd door 1 organisatie voor de gemeenten Aa en Hunze, Assen en Tynaarlo. Vanaf 1 juli 2016 is Werkplein Drentsche Aa (WPDA) van start gegaan. Onderdelen van Alescon (Werkwinkel) zullen in de komende jaren overgaan naar de WPDA.

Inkoop WMO en Jeugd - De inkoop van ondersteuning op het gebied van Wmo, beschermd wonen en jeugdhulp gaan we vanaf 1 januari 2017 doen met de gemeenten in Noord en Midden Drenthe verband. Een belangrijk element van de inkoop is dat er geen producten worden ingekocht maar aanbieders zich kunnen inschrijven op resultaten. De voorbereidingen voor de aanbestedingen zijn in volle gang. 11 oktober zal het college een besluit nemen over de resultaten van de aanbesteding en op 1 november vindt de definitieve gunning plaats. Naast het inkooptraject vinden er in NMD verband, maar ook intern, allerlei voorbereidingen plaats om vanaf 2017 vanuit de nieuwe wijze van resultaatgerichte benadering te kunnen werken.

Transformatieplan - Het transformatieplan sociaal domein hebben we op 12 april 2016 vastgesteld. De uitvoering is ter hand genomen.

- **Preventief in de dorpen:** de sociale teams
- **Sport als middel voor vroegsignalering en preventie van problematiek** – Er is een mooie verbinding gemaakt tussen de sociale teams en de combinatiefunctionarissen via Sport en Bewegen in het Sociale Domein. Hierbij wordt sport ingezet als middel tot vroegsignalering en preventie van problematiek.
- Op het gebied van 'nieuwe vormen van participeren' ontstaan mooie initiatieven. We werken aan 'risicojongeren perspectief bieden', het vormen van een digitale sociale kaart, mantelzorg en het bestrijden van armoede.

- **Doorontwikkeling toegang** – Het onderzoek is uitgevoerd. Op basis van deze rapporten doen we verbeteringen op korte termijn en ontwikkelen we voorstel voor de toekomst (begin 2017 gereed).
- **Onderzoek** – Dit najaar starten we het onderzoek naar het niet-gebruik van voorzieningen en ondersteuning.

In de monitor Sociaal Domein treft u nadere informatie mbt de voortgang in het sociaal domein.

Actualisatie exploitatie 2016

Cluster 6 laat in 2016 een incidenteel voordeel van € 1.713.000 zien. De oorzaak van dit voordeel ligt nagenoeg volledig binnen de WMO. In de monitor Sociaal Domein zijn de achtergronden van deze afwijkingen gedetailleerd beschreven. Bij het opstellen van de begroting is bewust gekozen voor het handhaven van de structurele (te ruime) budgetten. Deze stellen we nu realistisch bij. Daarnaast is er sprake van een budgettaire neutrale wijziging in verband met sport en bewegen in het sociale domein (combinatiefuncties). Conform het raadsbesluit d.d. 9 juni 2015 storten we de verwachte overschotten in de reserve sport en bewegen in het sociale domein. Voor de verdere details verwijzen we naar bijlage 2.

Cluster 7 || Gezonde Leefomgeving

Wij willen dat de generaties na ons leven en werken in een aantrekkelijke en gezonde leefomgeving. Zaken als hergebruik, zuinig omgaan met fossiele brandstoffen, groenonderhoud van voldoende niveau, waterbeheer en riolering spelen hierin een belangrijke rol.

Ontwikkelingen en voortgang activiteiten

Onderzoek naar begraven - Er is in de afgelopen jaren veel gezegd en geschreven over begraven, met name waar het gaat om de kostendekkendheid. We brengen in beeld wat de komende jaren mogelijk is op het gebied van wetgeving, klantvriendelijkheid en financiën.

Actualisatie exploitatie 2016

De aanpassingen van cluster 7 hebben in 2016 per saldo een negatief effect van € 36.000. De opbrengsten begraven stellen we met een bedrag van €60.000 naar beneden bij. De lagere opbrengst op begraven is een trend die al langer zichtbaar is. Mensen kiezen steeds vaker voor alternatieven. Daarnaast hebben we een per saldo budgettaire neutrale aanpassing die betrekking heeft op riolering. De reguliere uitgaven op riolering vallen naar verwachting € 40.000 lager uit en de rioolinkomsten zijn € 27.000 euro hoger dan verwacht. De hogere inkomsten op riolering hebben te maken met de grootverbruikers die meer water dan verwacht hebben verbruikt. Dat heeft een hogere heffing tot gevolg. De voordelen op riolering verrekenen we met de voorziening riolering. Voor de verdere details verwijzen we naar bijlage 2.

Cluster 8 || Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting

We stemmen de bouwontwikkeling af op de woningvraag, de demografische ontwikkeling en de marktontwikkeling. In de kernen gaat inbreiding voor uitbreiding. In samenspraak met inwoners en ondernemers komen we tot een goede invulling van een aantrekkelijk straatbeeld. Wij zetten ons rolbewust in voor het bestrijden en voorkomen van leegstand en verloedering, vooral in de centra van onze hoofdkernen. We blijven onze uitbreidingslocaties zoals Groote Veen en Ter Borch ontwikkelen. We zien dat de interesse in en rond de uitgifte van kavels en nieuwbouw toeneemt.

Ontwikkelingen en voortgang activiteiten

Ontwikkelingen in Eelde-Paterswolde – Er ligt een initiatief De Drift in Eelde, 60 woningen. Nog afstemmen in de regio, RVG heeft een ontwikkeling aangekondigd voor zijn panden in het centrum van Eelde.

Ontwikkelingen in Vries – We hebben vanuit de dorpsagenda Vries gezegd dat we voor de kerklocatie open staan voor een bestemmingswijziging. Wij zijn daarover in gesprek met de eigenaren van de grond. Vries Zuid staat vanuit de dorpsagenda open voor ontwikkeling passend bij de schaal van het dorp.

Ontwikkelingen in Zuidlaren – Over de voorzijde van het voormalige PBH-complex lopen de besprekingen met Leyten binnen de kaders die de gemeenteraad heeft vastgesteld. Het te ontwikkelen gebied in Zuidlaren rondom de PBH is vergroot nu de hallen op de achterzijde zijn gesloopt.

Bestemmingsplan Groote Veer herzien – We hebben het bestemmingsplan Groote Veer herzien. Er waren een aantal locaties in het plangebied waar de regels van het oude bestemmingsplan als belemmerend werden ervaren. Dit had vooral betrekking op de vaste rooilijnen die aan de voorzijde dicht langs de weg lagen. Door deze regels te verruimen is de verwachting dat de ontwikkelmogelijkheden groter worden en de kavelverkoop wordt gestimuleerd.

De beheersverordening voor Vries is afgerond – Het bestemmingsplan Vries was tien jaar oud en moest volgens de Wet op de ruimtelijke ordening (Wro) worden herzien. Je kunt dan een nieuw bestemmingsplan vaststellen, een verlengingsbesluit nemen of een beheersverordening vaststellen. Voor Vries hebben we voor het laatste gekozen. Zo'n verordening houdt in feite niet meer in dan een bevestiging van het bestaande gebruik.

Bestemmingsplannen Zuidlaren en Ter Borch geactualiseerd – De bestemmingsplannen zijn na tien jaar geactualiseerd.

Bouwleges - In voorgaande jaren hebben we de totale opbrengst bouwleges naar een lager, realistisch niveau bijgesteld. Nu worden er meer bouwleges geïncasseerd dan begroot. Dat komt omdat er ontzettend veel wordt gebouwd. Het effect van het aantrekken van de woningmarkt en een goed lopende kavelverkoop. De lopende begroting wordt op de verwachting aangepast.

Wet VTH (Vergunningverlening, toezicht en handhaving)

De wet VTH is op 14 april 2016 in werking getreden, deze wet verplicht gemeenten een verordening VTH op te stellen waarin we vaststellen ons te conformeren aan de kwaliteitscriteria 2.1. De verordening wordt als bespreekpunt in de raad d.d. 27 september 2016 behandeld en tijdens de daarna volgende raadsvergadering vastgesteld.

Indien de gemeenteraad de verordening ongewijzigd heeft vastgesteld, verplichten we ons om te voldoen aan de kwaliteitscriteria 2.1. op het niveau zoals opgenomen in de verordening. Om te kunnen voldoen aan deze criteria dienen er (laagdrempelige) samenwerkingsverbanden aan te worden gegaan met o.a. gemeente Assen, Noordenveld en Aa en Hunze.

VTH beleid

Het (nieuwe) VTH beleid wordt eind 2016 aan de gemeenteraad voorgelegd.

Actualisatie exploitatie 2016

In 2016 laat cluster 8 per saldo een voordeel van € 1.377.000 zien. Het voordelige saldo van 2016 is opgebouwd uit een groot aantal voordelen. Op de grondexploitatie Oude Tolweg Zuid verwachten we dit jaar minimaal een winstneming van € 400.000. De verkoop van woningen in de wijk Oranjepolder levert een niet geraamde verkoopopbrengst op van € 380.000. We verwachten daarnaast € 458.000 meer bouwleges dan geraamd vanwege de aangetrokken woningmarkt en de bouwleges van het zonnepark Eelde. We verwachten dat van de voorziening afwaardering gronden een bedrag van € 53.000 kan vrijvallen omdat we gronden verkocht hebben. Ook hebben we voor een bedrag van € 50.000 meer aan snippergroen verkocht dan geraamd. Ten slotte verwachten we € 40.000 meer opbrengsten aan pachten en huren dan geraamd omdat we gronden op Vriezerbrug Zuid alsnog hebben kunnen verpachten. Voor de verdere details verwijzen we naar bijlage 2.

Cluster 9 || Financiering

Ons doel is om onze begroting in meerjarig perspectief materieel sluitend te krijgen. Helder en transparant financieel beleid is hierbij een voorwaarde. Daarnaast komt er geen nieuw beleid zonder financiële dekking. De structurele uitgaven worden gedekt door structurele inkomsten. Ook moet het weerstandvermogen voldoende zijn om risico's adequaat af te kunnen dekken.

Ontwikkelingen en voortgang activiteiten

Wijzigingen Besluit Begroting en Verantwoording - Vanaf het jaar 2017 wijzigen onze regels voor begroting en verantwoording. In de perspectievennota 2016 hebben wij de kaders hiervoor laten vaststellen door de gemeenteraad en de gemeenteraad geïnformeerd over het (financiële) effect van deze wijzigingen. De afgelopen periode hebben we ons geconcentreerd op de implementatie van de wijzigingen in de administratie, financieel beleid en inrichting van de begroting. Hierdoor zijn we goed voorbereid op de wijzigingen, met als doel het vergroten van de transparantie en vergelijkbaarheid van de financiële stukken.

Vennootschapsbelasting (vpb) voor overheidsbedrijven - Vanaf 1 januari 2016 moeten wij belasting betalen over de winst die wij maken over commerciële activiteiten. We hebben onze activiteiten geïnventariseerd en zijn tot de conclusie gekomen dat wij alleen op de grondexploitaties winst behalen en daarom belastingplichtig zijn. Vanuit de wet bestaan er nog onduidelijkheden. Ondanks dat maken wij een zo goed mogelijke inschatting van de kosten die hieruit voortvloeien. Voor 2016 verwachten wij een vpb-last van € 65.000. Deze hebben wij verwerkt in deze najaarsbrief.

Actualisatie exploitatie 2016

De aanpassingen van cluster 9 tellen in 2016 samen op tot een voordeel van € 420.000.

Aanpassingen algemene uitkering - Over 2014 en 2015 hebben we een nabetaling aan algemene uitkering ontvangen van € 175.000. Het effect van de algemene uitkering op 2016 is € 29.000 positief. Ook ontvangen we een doeluitkering voor de asielinstroom van € 168.000. Wij stellen voor deze in de reserve participatie te storten omdat we een verantwoordelijkheid hebben voor de participatie en integratie van statushouders. Hiermee kan het beslag op nieuw beleid komen te vervallen. Daarnaast zijn er kleinere aanpassingen op de decentralisatie-uitkeringen WMO en jeugd. Deze worden conform de vastgestelde kader budgettaire neutraal verwerkt.

Overige aanpassingen - Het schommelfonds van € 120.000 (saldo na voorjaarsbrief 2016) kan dit jaar vrijvallen omdat we denken dit niet meer nodig te hebben. In de voorjaarsbrief hebben we een bedrag van € 510.000 aan vakantiegeld meegenomen omdat op basis van de CAO vanaf 1 januari 2017 het individueel keuzebudget van start gaat. Dat heeft tot gevolg dat medewerkers in 2017 19 maanden vakantiegeld ontvangen; juni t/m december 2016 en het hele jaar 2017. Hiervoor moeten we in 2016 reeds een verplichting opnemen. Dit bedrag blijkt te hoog ingeschat. Dat geeft een voordeel van € 110.000. We hebben een eerste inschatting gemaakt van de te betalen vennootschapsbelasting in 2016. Deze eerste berekening komt uit op € 65.000 aan te betalen vennootschapsbelasting. Daarbij willen we wel de kanttekening maken dat er nog steeds onduidelijkheden zijn rondom de berekening van de vennootschapsbelasting. Op de interne dienst houden we incidenteel een bedrag over van € 50.000 wat bestemd was voor publiekszaken, maar niet nodig blijkt.

Voor de verdere details verwijzen we naar bijlage 2.

Bedrijfsvoering

Ontwikkelingen en voortgang

De lokale overheid ziet zich geplaatst in een dynamisch tijdperk waarin naast de voortdurende opleidingsbehoefte om werkzaamheden in het kader van bijvoorbeeld de netwerkvaardigheid anders te organiseren, ook de gevolgen van een gewenste en toenemende digitalisering andere competenties vraagt. Ook vergrijzing van ambtelijke organisaties, de problematiek van het kunnen aantrekken van voldoende (op te leiden) kwalitatieve instroom, en het bevorderen van een goed werknemersklimaat, waarin ruimte voor persoonlijke ontwikkeling, afwisseling in werk, veiligheid en welbevinden, uitgesproken vertrouwen van het bestuur, en juiste arbeidsvoorwaarden centraal staan, vragen voortdurende aandacht. De samenwerking met andere gemeenten biedt succesvolle kansen voor uitwisseling van personeel, een gericht mobiliteitsbeleid, de toepassing van de inzet van trainees en werkervaringsplekken, en een adequate beloning, zijn een paar van de ingezette instrumenten.

Investeringsplan bedrijfsvoering

Nadat de contouren van de organisatieontwikkeling zijn vastgesteld in het document KOERS, wordt inmiddels op alle 3 de thema's ((digitale) dienstverlening, overheidsparticipatie/vraaggericht werken, flexibel en basis op orde) inzet gepleegd. In de praktijk houdt dit in dat middels een aantal organisatiebijeekkomsten op verschillende terreinen gewerkt wordt of gaat worden "in de geest van de koers".

Vanuit een "ja mits" houding als het gaat om initiatieven en vanuit de opvatting dat inwoners worden betrokken bij de ontwikkelingen in hun directe leefomgeving zijn er op veel gebieden voorbeelden te noemen. Bij Infrastructurele werkzaamheden (aanpassingen riool en wegdek) wordt samen met de buurt gekeken welke wensen er zijn bij de herinrichting van de weg. En bij initiatieven wordt de uitdaging bestaande kaders en werkwijzen los te durven laten om meer samen met inzet en kennis van inwoners een resultaat te bereiken, zoals bijvoorbeeld bij het speeltuintje aan de Tiphofweg. In die nieuwe werkwijze ligt besloten dat het duidelijk moet zijn binnen welke kaders een "netwerker" mandaat heeft. Immers, als we op elk initiatief alle procedures loslaten die "de overheid" vraag/vergt, komt er veelal van het initiatief niets meer terecht. Deze uitdaging ligt niet alleen bij de organisatie maar zeker ook bij ons als college en uw raad. Daarover komen we bij de verdere uitwerking zeker nog te spreken.

Tot nu toe doen we deze extra werkzaamheden er bij, maar worden ook een aantal initiatieven omwille van tijdgebrek onvoldoende opgepakt. We willen aanmoedigen dat dat de positieve eerste ervaringen veel vervolg krijgen als dat bijdraagt aan de doelen die we in het Koersdocument beschreven. Op die manier denken we dat de plannen die ontwikkeld worden beter aansluiten op de behoefte van inwoners. Nog in 2016 maken we een overzicht van alle initiatiefrichtingen waarvan we vinden dat we die met een andere manier van werken samen en met inwoners voor elkaar willen krijgen. Deze extra inzet mag bij voorkeur niet ten koste gaan van de kwaliteit van alle taken die we nu al –met een gekrompen personeelsbestand- uitvoeren, maar geheel uitsluiten kunnen we dat niet. Dat betekent dat we de bedrijfsvoeringsgelden voor de ontwikkeling van de koers de komende tijd en zeker in 2017 meer zullen gaan benutten voor bijvoorbeeld extra capaciteitsinzet dan we afgelopen paar maanden hebben kunnen doen. Ook de aanschaf van een zaakstelsel en de opleiding en implementatie ervan vindt nu plaats en zal in 2017 doorlopen. En tot slot willen we de website verbeteren, zodat deze een betere bijdrage levert aan de informatievoorziening. In 2017 zetten we op al deze zaken in, waarbij we de doelen in het Koersdocument steeds voor ogen houden.

In onderstaand overzicht is opgenomen in hoeverre ten laste van het beschikbaar gestelde bedrag van € 1,5 miljoen voor het investeringsplan bedrijfsvoering inmiddels besluiten zijn genomen over inzet van deze middelen in de jaren 2016 – 2018. Hierbij gaat het dan om concrete besluiten m.b.t. inzet van personeel dan wel diensten.

Onderdeel investeringsplan	Begroot voor totale periode 2016 - 2018	Besteed/verplicht voor de periode 2016 - 2019	Nog te besteden in de periode 2016 – 2019
Digitale dienstverlening	320.000	64.000	256.000
Andere manier van werken	210.000	0	210.000
Dichtbij en samen met inwoners	330.000	0	330.000
Basis op orde	605.000	475.000	130.000
Totaal	1.465.000	539.000	926.000

Bedragen in €

Wij zullen uw raad in een informatiebijeekkomst in november 2016 meer inzicht te geven in bovenstaande acties en de voortgang t.a.v. het door uw raad bij de jaarrekening 2015 vastgestelde Investeringsplan bedrijfsvoering.

SDA

Dit voorjaar heeft er een eerste evaluatie plaatsgevonden, waarbij het accent vooral lag op het samenwerkingsproces tot nu toe en de eerste samenwerkingservaringen binnen de onderdelen PSA en Belastingen. Dit najaar volgt er nog een evaluatie die met name gericht zal zijn op het effect/rendement van de samenwerking ten opzichte van de indertijd opgestelde businesscases (5 K's) Deze evaluatie kan leiden tot aanpassingen in de opgestelde raam- en dienstverleningsovereenkomsten (DVO's) en input opleveren voor de verdere samenwerking(svorm) in de toekomst.

ICT en Informatiebeleid

Basisregistraties - In het eerste kwartaal van 2016 is de gemeente Tynaarlo aangesloten op de BRK (Basisregistratie Kadaster), waarbij een technische koppeling is gelegd met ons GEO-informatie systeem en de belastingapplicatie die in Gieten draait. Momenteel wordt er Tynaarlo hard gewerkt om de bestanden die nodig zijn voor de LV (Landelijke Voorziening) WOZ op te schonen, zodat de belastingsamenwerking in Gieten nog voor eind 2016 kan aansluiten op de LV WOZ.

Mee te nemen gelden

In deze voortgangsrapportage is een overzicht opgesteld van budgetten die bestemd zijn voor een aantal werkzaamheden, waarvan de realisatie niet in 2016 wordt afgerond. Deze middelen zijn opgenomen als beschikbaar budget in 2016. Voor de uitvoering van de werkzaamheden zijn reeds verplichtingen aangegaan of afspraken gemaakt. Wij willen kritisch zijn als het gaat om mee te nemen gelden, omdat we van mening zijn dat niet-benutte budgetten in principe terug dienen te vallen aan de gemeenteraad. Desondanks kunnen we niet anders dan constateren dat een aantal activiteiten, waarvoor in 2016 middelen beschikbaar zijn gesteld, wel in gang zijn gezet, maar nog niet gereed zijn eind 2016. De realisatie van activiteiten loopt, natuurlijk, niet gelijk met het boekhoudkundig einde van het begrotingsjaar. Wanneer budgetten ultimo 2016 niet zijn besteed, vallen deze terug in het jaarrekeningresultaat. Wij kunnen vervolgens bij de vaststelling van de jaarrekening verzoeken bepaalde budgetten beschikbaar te houden voor de beoogde activiteiten. Dit zou echter tot gevolg hebben dat in de periode januari 2017 tot het vaststellen van de jaarrekening er geen middelen beschikbaar zijn om de verdere realisatie van activiteiten te borgen. Daarom stellen wij voor deze middelen te reserveren voor de bedoelde realisatie in 2017.

Mee te nemen gelden van 2016 naar 2017

Omschrijving	Beschikbaar in 2016	Besteed tot nu toe	Verwachte uitgaven 2016	Mee te nemen naar 2017	Beschikbaar 2017	Waarom meenemen naar 2017
Speelruimteplan	60.412	43.000 waarvan 8.000 betaald door derde, per saldo dus 35.000	maximaal 44.000, is afhankelijk van het weer	25.000	20.000	In 2016 zijn initiatieven vanuit meerdere buurten voor nieuwe speeltoestellen gezamenlijk opgepakt met initiatiefnemers, buurtbewoners en gemeente. Het betreft speelplekken aan de Langakkers in Zuidlaren, Fazzantweg Paterswolde en Kastelenakkers Zuidlaren. Daarnaast starten we in het najaar met nog twee initiatieven (Dullemansstukken en Coudsbloemweg in Eelde / Paterswolde). Door de werkwijze, waarbij intensier wordt samengewerkt met buurtbewoners (burgerparticipatie), kunnen niet alle projecten in 2016 worden afgerond. Toestellen voor de eerstgenoemde projecten worden in 2016 besteld. Levering en plaatsing gebeurt in het voorjaar van 2017. In het kader van buurtparticipatie verwachten inwoners dat hun plannen gerealiseerd worden.
Overschot jeugd ten behoeve van taakstelling peuterspeelzalen	53.000	nvt	nvt	53.000	nvt	Het college heeft op 12 juli j.l. besloten om de transformatie peuterspeelzalen met 1 jaar uit te stellen en de geplande bezuiniging op 1 januari 2018 in te laten gaan in plaats van 2017. De reden is gelegen in het feit dat de harmonisatie van de peuterspeelzalen en kinderopvang vanuit het rijk vertraagd is tot 1 januari 2018. Besloten is door het college het ontstane tekort in 2017 te dekken uit het overschot op jeugd in 2017. Vanwege toegenomen begroingsdruk op de budgetten jeugd stellen we voor het verwachte overschot op jeugd in 2016 mee te nemen naar 2017 en zo de taakstelling eenmalig af te dekken in 2017.
Leefbaarheidsfonds	40.369	6.000	15.000	30.000	0	Het Leefbaarheidsfonds Tynaarlo is een initiatief van de gemeenteraad. Deze subsidieregeling voorziet in het ondersteunen van kleinschalige, op de lokale gemeenschap gerichte initiatieven of voorzieningen van groepen inwoners. De initiatieven zijn eenmalig van aard en de looptijd is maximaal één jaar. Structurele activiteiten komen niet voor subsidieverstreking vanuit het fonds in aanmerking. De gemeente draagt minimaal €200 en maximaal €5.000 bij aan de kosten van een project. De subsidie kan worden aangevraagd door inwoners van de gemeente of door bijvoorbeeld een plaatselijke niet-commerciële vereniging en/of stichting, zoals een wijk- of dorpsvereniging.
SDA	120.000	1.000	30.000	100.000	0	De regeling is ingesteld voor drie jaar: 2015, 2016 en 2017. In 2015 zijn we gestart met €50.000 in het fonds waarvan eind 2015 €40.396 resteerde. Dit bedrag is als basis beschikbaar gesteld voor 2016. Op 1 september 2016 was €8.892 toegezegd aan initiatieven. Er resteert €31.504. De verwachting is dat we dit geld niet allemaal zullen besteden aan nieuwe initiatieven in 2016. Daarom stellen we voor het overschot mee te nemen naar 2017.
Centrumplan Eelde	100.000	0	5.000	100.000	0	De samenwerking tussen de gemeenten Assen, Aa & Hunze en Tynaarlo in SDA-verband richt zich met name op de bedrijfsvoering. Inmiddels zijn de onderdelen Belastingen en PSA fysiek samengevoegd. Juridisch is dit vormgegeven via tijdelijke overeenkomsten, als overgangsperiode naar een structurele juridische samenwerkingsvorm vanaf eind 2017. Ook wordt er momenteel gewerkt aan een versnelde doorgroei naar een volledige samenwerking op het gebied van inkoop in 2017 en bevindt het voornemen tot samenvoeging op het gebied van de Basisregistratie Grootchalige Topografie (BGT) zich in de besluitvormingsfase. Aanvullend wordt komende periode verder verkend waar er zich mogelijkheden voordoen om de netwerksamenwerking in SDA-verband uit te breiden. Naast de kosten die de implementatie van dit alles met zich meebrengt, is er ook een SDA-verplichting aangegaan t.a.v. de tijdelijke aanstelling van de functionaris gegevensbescherming. Gedurende deze periode (tot aan medio 2018) worden de kosten naar rato in rekening gebracht en bekostigd uit het fractiekostenbudget SDA. Daarom stellen wij voor deze gelden mee te nemen naar 2017.
Totaal				308.000		
						* Soms staat er een groter bedrag aan mee te nemen gelden dan dat er op basis van de verwachting over blijft. Bij de jaarrekening kijken we wat werkelijk over is. Het bedrag aan mee te nemen geld is het maximale bedrag wat we voorstellen mee te nemen. Dit valt lager uit als er minder over blijft.

Actualisatie maatschappelijke kredieten

Door de raad worden regelmatig maatschappelijke kredieten verstrekt. De dekking van deze maatschappelijke kredieten vindt over het algemeen plaats door middel van een onttrekking aan de reserves. Voor het resultaat na bestemming is het effect budgettair neutraal. De uitgaven binnen een maatschappelijk krediet kunnen gespreid worden over meerdere jaren. Om het voorspellend vermogen van de begroting te vergroten, wordt in onderstaande tabel van een aantal maatschappelijke kredieten een aanpassing van de jaarschijf 2016 voorgesteld. Het effect op het begrotingsresultaat is, door de dekking vanuit een reserve, neutraal.

Omschrijving	Begrote lasten totaal	Begrote baten totaal	Geraamde lasten 2016	Geraamde baten 2016	Verwachte lasten 2016	Verwachte baten 2016
Recreatieve fietspaden	189.737	0	0	0	160.000	0
Dorpsagenda Vries	500.000	100.000	29.941	0	50.000	0
Fiets- en voetgangersbrug De Dijk	100.000	0	100.000	0	0	0
Aansl. Dorpsstraat-Berkenlaan	300.000	0	0	0	6.000	0
Riolering voorber.inv. Pr. 2015-2016	173.124	0	0	0	14.000	0
Vitaal platteland	477.588	0	0	0	90.000	24.000
2e fase tijdelijke huisvesting Ter Borch	503.000	0	0	0	443.000	0
Sloop asbest boekw. GZ Tynaarlo	157.400	0	175.400	0	0	0
Sloop asbest boekw. GZ Fledders	117.832	0	117.832	0	117.832	0
Sloop asbest boekw. Marsch	561.241	0	561.241	0	0	0
Sloop asbest boekw. GZ De Kooi	55.586	0	55.586	0	0	0
VAKO	845.000	175.000	0	0	689.000	0

Bedragen in €

Ophoging kredieten

Maatschappelijk krediet vitaal platteland

Uit het maatschappelijke krediet vitaal platteland van € 403.000 betalen we projecten die bijdragen aan de versterking van de natuur en het landschap. In het verleden is uit middelen vitaal platteland, die niet in het krediet zaten, het ruilplan herinrichting Peize bekostigd. Nu komt er dit jaar een bedrag van € 24.000 terug wat niet nodig blijkt te zijn voor dit plan. Omdat deze middelen oorspronkelijk bedoeld waren voor plannen vitaal platteland stellen wij voor het krediet met hetzelfde bedrag op te hogen zodat deze middelen weer voor hetzelfde doel kunnen worden ingezet.

Economisch krediet aankoop kavel Groote Veen

De gemeenteraad heeft in 2015 het besluit genomen voor de realisatie van een dubbele sporthal en twee scholen binnen Groote Veen te Eelde. Het college op heeft 15 maart 2016 een besloten tot verwerving van een deel van het naastgelegen perceel Veenweg 2. De aankoop van gronden is een collegebevoegdheid. De redenen voor deze aankoop zijn:

- Het beoogd programma (dubbele sporthal en twee scholen) is weliswaar inpasbaar op de bestaande kavel maar de stedenbouwkundige druk is wel groot. Uitbreiding van de kavel maakt het mogelijk de invulling van de sport en onderwijskavel een meer dorpse uitstraling te geven. Met de aankoop bestaat niet langer de noodzaak om gedeeltelijk gestapeld te moeten bouwen.
- Er ontstaat meer ruimte rondom de scholen, waardoor er meer ruimte voor spelen en groen ontstaat. Op de bestaande kavel is net voldoende ruimte om aan de landelijke norm voor buitenruimte te voldoen. De ervaring in Ter Borch leert dat de norm niet heel ruim is.
- Er zijn meer mogelijkheden om in te spelen op nog onbekende ontwikkelingen (bijvoorbeeld onvoorziene groei scholen).

Door de aankoop van een deel van het naastgelegen perceel Veenweg 2 van de kavel Groote Veen – zoals bij uw raad bekend is – hebben we een overschrijding op het krediet aankoop kavel Groote Veen. Derhalve is een aanpassing van het krediet met € 125.000 noodzakelijk. De bijbehorende kapitaallasten kunnen we opvangen binnen de post onvoorzien die beschikbaar is binnen het gehele plan accommodatiebeleid.

Aanbestedingsvoordelen in relatie tot wegonderhoud

Op 8 december 2015 is het voorstel aangenomen voor extra budget voor beheer openbare ruimte. Dit extra budget was conform het rapport van Antea benodigd om te voldoen aan het minimale BOR niveau basis, dat we met elkaar hebben afgesproken. Antea gaf aan dat we minimaal € 2,4 miljoen nodig hebben om het basis niveau te halen, terwijl we maar € 1 miljoen budget in wegonderhoud hebben. Uiteindelijk is het budget niet verhoogd met € 1,5 miljoen, maar met € 0,5 miljoen. Dit was naar ons idee voldoende omdat wij uitgaan voor de eerstkomende jaren van aanbestedingsvoordelen. In onderstaande tabel zijn de aanbestedingen 2016 opgenomen, waarbij wij inzicht geven in de raming (directieraming, op basis kengetallen en standaardprijzen) en de uiteindelijke aanneemsom. Een aanbestedingsvoordeel is pas een aanbestedingsvoordeel als het werk is afgerond, want dan hebben we inzicht in de werkelijke kosten. De projecten in onderstaande tabel zijn op dit moment nog niet afgerekend, waardoor we nog geen inzicht hebben in de daadwerkelijke voordelen.

<i>Programma 8</i>		
	aanneemsom	raming
sloten en watergangen	€ 165.000,00	€ 439.000,00
Groot straatwerk	€ 117.000,00	€ 120.000,00
Groot asfalt	€ 232.600,00	€ 365.000,00
Slijtlagen	€ 42.000,00	€ 90.000,00
Klein asfalt	€ 148.000,00	€ 150.000,00
Klein Straatwerk	€ 52.360,00	€ 50.000,00
Fietspad Oude Tolweg	€ 153.000,00	€ 103.000,00
<i>Programma 9</i>		
	aanneemsom	raming
Overstort de Baander	€ 33.000,00	€ 32.500,00
Aanpassen randvoorziening Eelde Oost	€ 58.350,00	€ 58.350,00
Relinen duikesr biezenveld	€ 64.640,00	€ 64.640,00
Bovendiepen / Borgwallinge		
<i>Programma 10</i>		
	aanneemsom	raming
boomonderhoud opdracht 1	€ 52.600,00	€ 50.000,00
<i>Nieuwbouw projecten</i>		
	aanneemsom	raming
persleiding Groningen Tynaarlo	€ 49.900,00	€ 57.900,00
Rioolgemaak van der Valk	€ 31.900,00	€ 45.000,00
Persleiding van der valk	€ 8.124,00	€ 8.124,00
Grondwerkbestek rietwijk noord	€ 589.000,00	€ 600.000,00
Schanskorven Rietwijk zuid	€ 135.000,00	€ 139.500,00
bruggen rietwijk zuid	€ 475.764,26	€ 447.000,00
Aanleg Borchsingel	€ 1.877.000,00	€ 2.700.000,00

Voorstel voor besluitvorming over de uitkomsten van deze rapportage

1. Kennis te nemen van de voortgang van de activiteiten, doelen en ontwikkelingen per cluster per 1 september 2016;
2. Het incidentele voordeel 2016 ad. € 3.455.000 te storten in de Algemene Reserve Grote Investerings;
3. Het structurele nadeel ad. € 43.000 vanaf 2017 op te nemen in de meerjarenbegroting;
4. In te stemmen met het storten van de doeluitkering verhoogde asielinstream ad € 168.000 in de reserve participatie;
5. In te stemmen met de in deze najaarsbrief genoemde mee te nemen gelden ad. € 308.000;
6. In te stemmen met de voorgestelde aanpassing van de jaarschijven van de maatschappelijke kredieten;
7. Het maatschappelijke krediet vitaal platteland op te hogen met € 24.000 met als dekking de inkomsten van het ruilplan herinrichting Peize;
8. Het economische krediet aankoop kavel Groote Veen op te hogen met € 125.000;
9. Kennis te nemen van de projectenrapportage najaar 2016.

Wij vertrouwen erop u met deze brief op hoofdlijnen op een korte en bondige manier te hebben geïnformeerd over de belangrijkste ontwikkelingen en noodzakelijke bijstellingen en leggen deze voor besluitvorming aan de gemeenteraad voor. De vergadering waarin deze tussenrapportage wordt behandeld staat gepland op 8 november 2016.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders

mr. J. Th. Van Nieukerken
gemeentesecretaris

drs. M.J.F.J. Thijsen
burgemeester

Bijlagen:

- 1 Realisatie ombuigingen 2016
- 2 Bijstellingen begroting 2016
- 3 Monitor sociaal domein
- 4 Projectenrapportage najaar 2016

Bijlage 1: Realisatie ombuigingen 2016

In de begroting 2015 zijn ombuigingen opgenomen voor de periode 2015 – 2018. Deze voorgestelde ombuigingen hebben wij destijds opgenomen om een sluitende meerjarenbegroting te kunnen realiseren. Middels dit hoofdstuk informeren wij de raad periodiek over de stand van zaken met betrekking tot de realisatie van de ombuigingen.

In onze brief van 12 april 2016 hebben wij uitgebreid stilgestaan bij de realisatie van de ombuigingen per 31 december 2015, de maatschappelijke effecten en de risico's die er zijn om bepaalde ombuigingen te kunnen realiseren. In dit hoofdstuk geven we per cluster aan in hoeverre de ombuigingen zijn gerealiseerd op 1 oktober 2016 voor het jaar 2016.

Per 31 december 2015 bedroeg de totale te realiseren ombuiging voor 2016 nog bijna € 460.000. Deze was als volgt opgebouwd:

Cluster	Nr ombuiging	Omschrijving ombuiging	2016
0	1	Gemeenschappelijke regelingen	- 46.521
0	2	Pensioenen wethouders	45.000
0	4	Dienstverlening publiekszaken	- 10.000
3	48	Markten	28.000
5	24	Bibliotheken	15.000
6	33	Sociale partners	4.508
6	34	Meedoen- en minimalbeleid	297
6	35	Bijzondere bijstand	35.195
7	41	Waterburcht Eelde	13.000
9		Prijsindex	1.690
Totaal openstaande ombuigingen clusters 2016 per 31 december 2015			86.169
Nog te realiseren taakstelling 2016 bedrijfsvoering			372.000
Totaal openstaande ombuigingen/taakstellingen per 31 december 2015			458.169
Gerealiseerd per 1 oktober 2016			430.169
Nog te realiseren per 1 oktober 2016			28.000

Bedragen in €

1. Realisatie ombuigingen in 2016

Onderstaand is per cluster een korte toelichting opgenomen over de wijze waarop de ombuiging in 2016 is gerealiseerd.

Cluster 0 Algemeen bestuur - De ombuiging op de pensioen van de wethouders is gerealiseerd door een gewijzigde financiering. Jaarlijks wordt nog een bedrag van ruim € 100.000 in de reserve t.b.v. de pensioenverplichtingen gestort. Op dit moment zijn de gemeenten zelf nog verantwoordelijk voor de pensioenen en pensioenbetalingen van de wethouders. In de toekomst wordt verwacht dat de pensioenen van de wethouders verplicht worden ondergebracht bij het ABP. In 2017 zal worden bekeken of voldoende middelen gereserveerd zijn om de dan noodzakelijke waardeoverdracht aan het ABP te kunnen voldoen.

De ombuiging op de dienstverlening publiekszaken kon worden gerealiseerd door het terugdringen van de capaciteitsinzet bij publiekszaken.

Cluster 3 economische zaken en recreatie - Op dit moment is het nog onduidelijk of de ombuiging op de markten kan worden behaald. In 2016 lukt dit niet. Dit heeft met name te maken met de veranderingen die de Zuidlaardermarkt aan het doormaken is. De discussies rondom het dierenwelzijn en het verplaatsen van de markt brengen kosten met zich mee. Deze kunnen op dit moment niet worden terugverdiend. Eind 2016 vindt nog een onderzoek plaats naar de markten en evenementen in gemeente Tynaarlo. Op basis van dit onderzoek zullen er een aantal scenario's aan de raad worden voorgelegd over de mogelijkheden van het behalen van de taakstelling en hoe we om moeten gaan met de markten in brede zin.

Cluster 5 Sociale samenhang en leefbaarheid – De bibliotheek heeft de ombuiging voor 2016 van € 15.000 weten te realiseren. De raad heeft op 31 mei 2016 een motie aangenomen waardoor de ombuigingen voor 2017 en verder worden vertraagd.

Cluster 6 Sociale voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening – De totale nog openstaande ombuiging op dit cluster van € 40.000 kan worden gerealiseerd doordat er structurele ruimte bestaat in de budgetten voor het sociaal domein.

Cluster 7 Waterburcht Eelde – Vanaf 2016 ontvangen wij een instandhoudingssubsidie voor rijksmonumenten, in dit geval De Waterburcht. Het subsidiebedrag bedraagt jaarlijks € 9.200 en wordt ingezet ter dekking van de ombuiging op de Waterburcht. Het restant wordt gerealiseerd vanuit het budget voor groenonderhoud.

Bedrijfsvoering – De taakstelling op de bedrijfsvoering voor 2016 van € 372.000 is gerealiseerd. hierover hebben wij u in de perspectievennota 2016 reeds geïnformeerd.

Bijlage 2: Bijstellingen begroting 2016

Omschrijving	2016		2017		2018		2019	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
<i>Cluster 0 Algemeen bestuur</i>								
Deskstudy tarragond raadsbesluit 14 juni 2016	-10.000							
Extra lasten raad waaronder extra bijeenkomsten nieuw vergadermodel	-10.000							
Bezoldiging raadsleden	-24.000							
Advies en korte dienstverlening burgerzaken (o.a. lijkschouwing GGD)	-9.000		-9.000		-9.000		-9.000	
Storting voorziening wachtgeldverplichting ivm ophogen pensioenleeftijd	-106.000							
Aframen salarissen ivm wethouderspensionen	23.000							
Wethouderspensionen storten in reserve	-23.000							
Minder uitgaven informatiebeleidsplan en minder onttrekken uit reserve beleidsinformatieplan	70.000	-70.000						
Totaal cluster 0	-89.000	-70.000	-9.000	0	-9.000	0	-9.000	0
<i>Cluster 1 Openbare orde en veiligheid</i>								
Burgernet	5.000		5.000		5.000		5.000	
Totaal cluster 1	5.000	0	5.000	0	5.000	0	5.000	0
<i>Cluster 2 Verkeer en mobiliteit</i>								
Nutsbedrijven		10.000						
Groot onderhoud div inkomsten		7.000						
Aanleg diverse fietspaden met subsidie	-84.000	84.000						
Totaal cluster 2	-84.000	101.000	0	0	0	0	0	0
<i>Cluster 3 Economische zaken en recreatie</i>								
Tynaarlo Verbindt	30.000							
Dierenwelzijnsmaatregelen Zuidlaardermarkt	5.000							
Totaal cluster 3	35.000	0	0	0	0	0	0	0
<i>Cluster 4 Onderwijs</i>								
Leerlingenvervoer	30.000							
OZB schoolgebouwen	-20.000		-14.000		-14.000		-14.000	
Totaal cluster 4	10.000	0	-14.000	0	-14.000	0	-14.000	0
<i>Cluster 5 Sociale samenhang en leefbaarheid</i>								
Sportbeleidsplan	45.000							
Cultuureducatie	50.000							
Indexering Trias o.b.v. VNG-advies	-26.000		-13.000		-13.000		-13.000	
Indexering bibliotheek o.b.v. VNG-advies	-1.000		-1.000		-1.000		-1.000	
Leges kinderopvang		5.000						
Afboeken boekwaarde schoolpanden ten laste van reserve accommodatiebeleid	-149.000	149.000						
Verschuiven lasten culturele gemeente naar 2016 en onttrekken uit argi	-10.000	10.000	10.000	-10.000				
Totaal cluster 5	-91.000	164.000	-4.000	-10.000	-14.000	0	-14.000	0
<i>Cluster 6 Sociale voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening</i>								
Bijstellen budgetten WMO op basis van de laatste inzichten	872.000	540.000						
Aanpassen WMO als gevolg van aanpassing decentralisatieuitkering	25.000							
Aanpassen jeugd als gevolg van aanpassing decentralisatieuitkering	-7.000							
Bijstand	-276.000	292.000						
Bijzondere bijstand zelfstandigen	96.000	-216.000						
Re-integratie	361.000							
Alescon	30.000							
Indexering Noordermaat	-4.000		-2.000		-2.000		-2.000	
Sport en bewegen in het sociale domein	84.000	30.000						
Reserve sport en bewegen in het sociale domein		-114.000						
Totaal cluster 6	1.181.000	532.000	-2.000	0	-2.000	0	-2.000	0

Omschrijving	2016		2017		2018		2019	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
Cluster 7 Gezonde leefomgeving								
Duurzame leefomgeving	24.000							
Vermarkten vrijkomend hout	-15.000	15.000						
Inkomsten begraven		-60.000						
Riolering onderzoek en beleid	40.000							
Rioolheffing		27.000						
Voorziening riolering	-67.000							
Totaal 7	-18.000	-18.000	0	0	0	0	0	0
Cluster 8 Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting								
Winstneming Oude Tolweg Zuid		400.000						
Verkoop woningen Oranjepolder		380.000						
Bouwvergunningen		458.000						
Vrijval voorziening afwaardering gronden ivm verspreide gronden		53.000						
Verkoop snippergrond		50.000						
Gronden en landerijen pachten en huuropbrengsten		40.000						
Onderzoeken en adviezen ivm prestatieafspraken woningbouwcorporaties en initiatieven	-9.000		-9.000		-9.000		-9.000	
Plattelandsbeleid	5.000							
Totaal cluster 8	-4.000	1.381.000	-9.000	0	-9.000	0	-9.000	0
Cluster 9 Financiering								
Algemene uitkering voorgaande jaren		175.000						
Algemene uitkering 2016		29.000						
Doeluitkering asielinstroom storten in reserve participatie	-168.000	168.000						
Aanpassing decentralisatieuitkering WMO		-25.000						
Aanpassing decentralisatieuitkering jeugdzorg		7.000						
Schommelfonds	120.000							
Correctie uitbetalen vakantiegeld over juni t/m december in verband met invoering individueel keuzebudget	110.000							
Vennootschapsbelasting	-65.000							
Dwanginvorderingen belastingen	24.000	-24.000						
Rente kortlopende leningen	19.000							
Saldokostenplaatsen (technisch gevolg van aanpassingen interne dienst)	50.000							
Totaal cluster 9	90.000	330.000	0	0	0	0	0	0
Totaal	1.035.000	2.420.000	-33.000	-10.000	-43.000	0	-43.000	0
Saldo/resultaat najaarsbrief	3.455.000		-43.000		-43.000		-43.000	
Cluster 10 Interne dienst								
Omschrijving								
2016								
Lasten Baten								
2017								
Lasten Baten								
2018								
Lasten Baten								
2019								
Lasten Baten								
<i>Interne dienst (= specificatie voor saldokostenplaatsen en taakstelling bedrijfsvoering)</i>								
Incidenteel nieuw beleid publiekszaken	50.000							
Overbrengen naar saldokostenplaatsen cluster 9 (technisch gevolg van aanpassingen interne dienst)		-50.000						
Totaal interne dienst	50.000	-50.000	0	0	0	0	0	0

Bijlage 3: Monitor sociaal domein

Monitor Sociaal Domein

Najaarsnota 2016

INHOUDSOPGAVE	PAGINA
1. Inleiding en samenvatting	24
2. WMO	27
3. Jeugd	35
4. Participatie	38
5. Transformatieplan	40
6. Meerjarenontwikkeling budgetten	42

1. Inleiding en samenvatting

1.1 Inleiding

In deze Monitor Sociaal Domein over de eerste acht maanden van 2016 rapporteren we inhoudelijk en financieel over de ontwikkelingen in het Sociaal Domein, waarbij we onderscheid maken in de WMO, Jeugd en Participatie. Daarnaast gaan we ook in op de voortgang van het Transformatieplan en geven we een overzicht en analyse van de meerjarenbudgetten op grond van de septembercirculaire 2016.

Het is de bedoeling dat de verantwoordingsinformatie in deze monitor in de toekomst in de reguliere P&C cyclus opgenomen wordt. De monitor zal in de toekomst toegroeien naar een meer strategisch document met meer strategische en beleidsinformatie.

1.2. Inhoudelijke samenvatting

De belangrijkste resultaten en ontwikkelingen over de eerste acht maanden van 2016 zijn:

- **Sociale teams in de dorpen**
Sociale teams hebben vanaf 1 juni 2016 werkplekken in de dorpen en houden inloopsprekuren. Hierdoor zijn ze dichterbij de inwoners en wordt de toegang laagdrempeliger. We zetten in op het voorkomen van problemen. Preventief handelen dus. En actief aanwezig zijn op de plekken waar onze doelgroep zich begeeft, om beter aan te haken bij bewonersinitiatieven. Hierdoor versterken we een goed sociaal vangnet en geven iedereen de kans om mee te doen in de maatschappij. Hierbij zoeken we aansluiting op de kracht van de samenleving. De samenwerking met andere zorgpartijen, woningcorporaties, wijkverpleegkundigen en huisartsen wordt steeds intensiever. Daarnaast investeren we in opleidingen richting preventieve taken zoals vroegsignalering van schulden, voorkomen van agressie en het omgaan met psychiatrische patiënten en vroegsignalering van dementie.
- **Doorontwikkeling Toegang**
We laten ons extern adviseren over de doorontwikkeling van ons Toegangsmodel (sociale teams, toegangsteam jeugd), zowel in onze rol en werkwijze richting inwoners als op organisatorisch vlak. Op basis van deze rapporten doen we verbeteringen op korte termijn en ontwikkelen we voorstellen voor de toekomst (begin 2017 gereed).
- **Toegangsteam jeugd/CJG**
De formatie is op orde. We hebben een goed overzicht van de jeugdhulpvragen en de indicatie aanvragen. Ons team komt steeds beter in beeld bij ouders, huisartsen, onderwijs, politie en andere externe organisaties. Met deze partijen worden ook samenwerkingsafspraken gemaakt.
- **Toename cliënten in begeleiding en dagbesteding**
Er is een duidelijke trend waarneembaar dat het aantal cliënten in zowel de individuele begeleiding als in de dagbesteding stijgt. Vanaf 1 januari 2016 is het aantal cliënten met zo'n 20% gestegen. De verwachting is dat deze trend zich door zal zetten.
- **Uitspraak Centrale raad van Beroep inzake huishoudelijke hulp**
De uitspraken van de Centrale Raad van Beroep inzake een bezwaarzaak bij de gemeente AA en Hunze hebben vanwege de nauwe samenwerking direct invloed op de aanpak bij onze gemeente. In 2016 leidt dit tot een reparatie van de huidige regeling. Voor 2017 is in samenwerking met de gemeenten Assen en Aa en Hunze een inkooptraject gestart, waarin de nieuwe ontwikkelingen worden meegenomen. Door deel te nemen aan de praktijkgroep van VNG en VWS in het landelijke onderzoek 'Passend en onderbouwd (lokaal) beleid voor hulp bij het huishouden' volgen we de ontwikkelingen op de voet.
- **Cliëntervaringsonderzoek (CEO) Wmo**
Het CEO levert informatie over hoe de cliënten de kwaliteit van de ondersteuning ervaren. Dit onderzoek geeft een goed beeld van de ervaringen van Wmo-clieënten in Tynaarlo. Te zien valt dat de

gemeente Tynaarlo niet veel afwijkt van het Drentse gemiddelde. Zo'n driekwart van de inwoners van Tynaarlo wist waar hij moest zijn met zijn hulpvraag. Daarnaast vindt 80% van de inwoners de kwaliteit van de ondersteuning goed en vindt 80% dat de ondersteuning past bij zijn hulpvraag. Dit is hoger dan het Drentse gemiddelde. Ook meer dan driekwart van de inwoners is tevreden over het effect van de ondersteuning. 81% van de inwoners kan zich door de ondersteuning beter redden en 78% heeft door de ondersteuning een betere kwaliteit van leven.

De resultaten van het CEO (en verbeterpunten) worden meegenomen bij de bespreking van de resultaten van het onderzoek over de doorontwikkeling van het toegangsmodel sociaal domein Tynaarlo.

- **Participatie**

Volgens de kadernota 'Participatie is de norm, werk het doel' wordt de Participatiewet uiteindelijk uitgevoerd door 1 organisatie voor de gemeenten Aa en Hunze, Assen en Tynaarlo. Vanaf 1 juli 2016 is Werkplein Drentsche Aa (WPDA) van start gegaan. Onderdelen van Alescon (Werkwinkel) zullen in de komende jaren overgaan naar de WPDA.

- **Inkoop WMO en Jeugd**

De inkoop van ondersteuning op het gebied van Wmo, beschermd wonen en jeugdhulp gaan we vanaf 1 januari 2017 in Noord en Midden Drenthe verband doen. Een belangrijk element van de inkoop is dat er geen producten worden ingekocht maar aanbieders zich kunnen inschrijven op resultaten. De voorbereidingen voor de aanbestedingen zijn in volle gang. 11 oktober zal het college een besluit nemen over de resultaten van de aanbesteding en op 1 november vindt de definitieve gunning plaats.

Naast het inkooptraject vinden er in NMD verband maar ook intern allerlei voorbereidingen plaats om vanaf 2017 vanuit de nieuwe wijze van resultaatgerichte benadering te kunnen werken.

- **Klachten**

In het eerste kwartaal van 2016 is een drietal klachten ingediend. Eén ervan betrof een klacht over onduidelijkheid van de verlening van de huishoudelijke hulp. De klachten worden volgens de reguliere stappen afgewikkeld. Over 2015 loopt nog één klacht, de overige klachten van 2015 zijn inmiddels afgehandeld.

- **Transformatieplan Sociaal domein**

Op 12 april 2016 hebben we het Transformatieplan Sociaal Domein vastgesteld. In het sociaal domein stellen we onze inwoner centraal. Kernbegrippen hierbij zijn integraliteit, van zorg naar ondersteuning, samen doen en minder kosten. Om dit te bereiken hebben we vijf speerpunten geformuleerd.

1. Preventie, want vitale mensen willen we vitaal houden.
2. Participatie en ontplooiing, want iedereen doet mee.
3. Samenhang in de samenleving en oog voor elkaar, want in Tynaarlo is het prettig wonen en leven.
4. Een goed vangnet, want samen lossen we het op.
5. Monitoring, want we moeten kunnen inspelen op dat wat er gebeurt in de Tynaarlose samenleving.

- Op basis van de ervaringen van 2015 hebben we een aantal prioriteiten benoemd voor 2016 en 2017. Hieraan wordt nu gewerkt, in samenspraak met inwoners, verenigingen en instellingen, die in de gemeente actief zijn.

1.3 Financiële samenvatting

De verwachting is dat we in 2016 uit zullen komen met de beschikbare budgetten voor zowel de WMO, Jeugd en Participatie. Bij deze najaarsnota verwachten we een voordeel van € 1,4 miljoen, wat met name ontstaat binnen de budgetten van de WMO (€0,8 miljoen) en Beschermd Wonen (€0,6 miljoen).

Ten aanzien van het totale WMO (budget € 6,6 miljoen) verwachten we per saldo een overschot van € 0,8 miljoen (in 2015 overschot €1,3 miljoen). Gezien de diverse ontwikkelingen in bijv. de cliëntaantallen is het van belang om na te gaan in hoeverre de overblijvende middelen 2016 beschikbaar kunnen zijn om eventuele tegenvallers in 2017 en verder, op te vangen. In de risicoparagraaf bij de begroting 2017 zullen we hier ook op terugkomen.

Het verwachte positieve resultaat van zo'n € 0,8 miljoen ontstaat met name door het verwachte overschot op de huishoudelijke hulp toeslag en de WTCG/CER (Wet Tegemoetkoming Chronisch Gehandicapten). Hier staat tegenover dat een bedrag van €0,2 miljoen benodigd is ter uitvoering van de maatregelen die een gevolg zijn van de transformatie. Daarnaast is als gevolg van herschikking van de budgetten een bedrag van €0,4 miljoen benodigd ter dekking van de organisatiekosten.

Ten aanzien van de Jeugd is de verwachting dat we uit zullen komen met de beschikbare middelen (€ 5,7 miljoen) ondanks de aanzienlijke daling van de budgetten (van €6,4 miljoen naar €5,7 miljoen). De daling in de budgetten wordt grotendeels opgevangen door kortingen op het tarief wat de zorgorganisaties betaald krijgen.

In 2015 hielden we op de jeugdbudgetten een bedrag over van € 0,4 miljoen. Op grond van de verwachtingen vanuit centrumgemeente Emmen over het 2e kwartaal 2016 denken we binnen de gestelde budgetten te blijven. De verwachting Drenthe breed is dat er €2,5 miljoen overblijft, waarvan Tynaarlo zo'n €0,2 miljoen ontvangt.

Voor Beschermd Wonen is een voordeel opgenomen van €0,6 miljoen. Dit wordt veroorzaakt door meevallende resultaten over 2015 (verwacht tekort € 86.000, werkelijk € 432.000 overschot, effect derhalve € 518.000 positief). Daarnaast was voor 2016 een tekort opgenomen van € 100.000. Op grond van de voorlopige cijfers 2016 zal er geen tekort over 2016 zijn, waardoor de € 100.000 vrijvalt. In paragraaf 2 lichten we cijfers nader toe.

In 2017 e.v. neemt het totaal beschikbare budget binnen het Sociaal Domein met € 1 miljoen af van € 15,4 miljoen naar € 14,4 miljoen. Belangrijkste oorzaak zijn de daling binnen de Jeugd als gevolg van de gewijzigde bevolkingsopbouw en daling binnen de WMO als gevolg van herinstromers Wlz. In paragraaf 6 lichten we dit nader toe.

In de navolgende paragrafen lichten we de (financiële) ontwikkelingen verder toe.

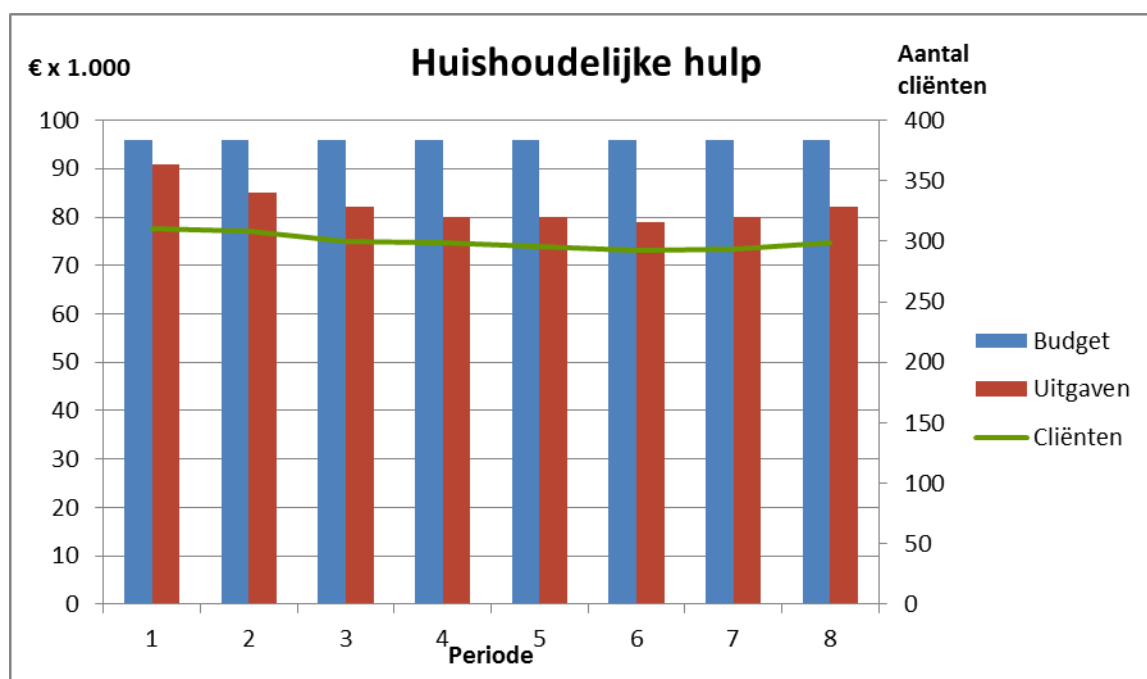

2. WMO

In deze paragraaf lichten we de belangrijkste ontwikkelingen toe in de diverse onderdelen die binnen de WMO vallen. Het gaat hierbij met name om de uitgaven voor de huishoudelijke hulp (incl. toeslag) en de uitgaven voor de nieuwe WMO taken (groeps- en dagbesteding en begeleiding).

A. Huishoudelijke hulp (€ 1.259.000)

De ontwikkeling van de uitgaven en het aantal cliënten in de huishoudelijke hulp wordt als volgt weergegeven:

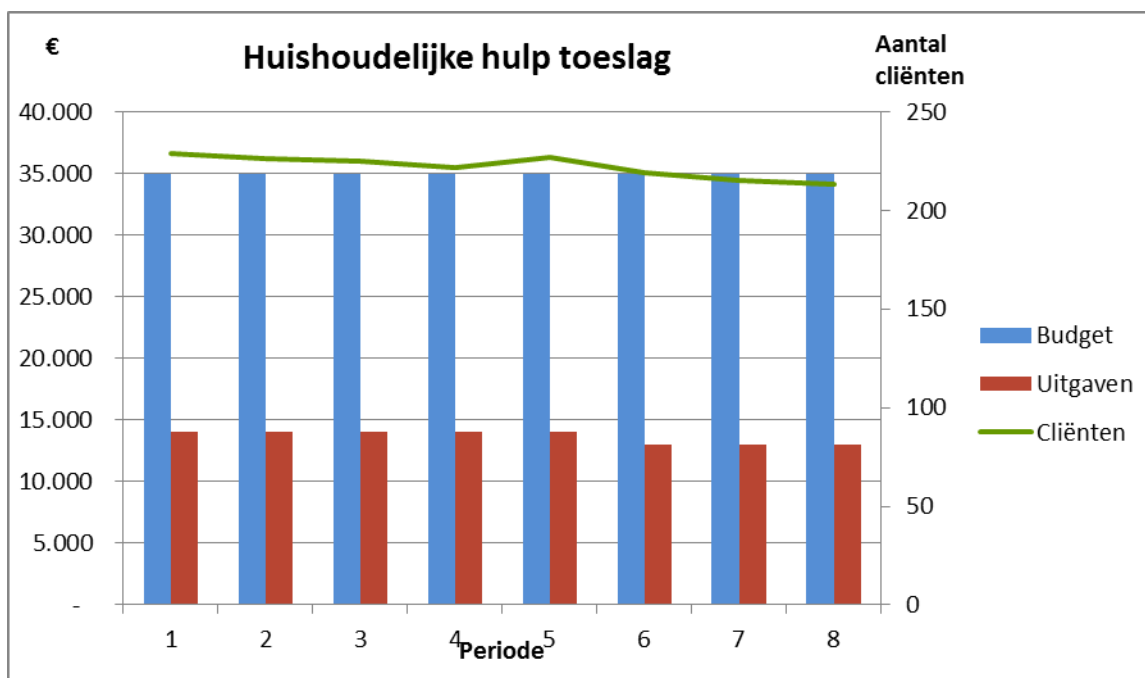

Het aantal cliënten in periode 1 bedraagt 311 en daalt gestaag naar 299 in periode 8. De uitgaven per maand bedragen zo'n € 82.000, terwijl een bedrag van € 96.000 beschikbaar is. De verwachting is derhalve dat we eindejaars binnen het beschikbare budget zullen blijven.

B. Huishoudelijke Hulp Toeslag (€456.000)

Met ingang van 2015 heeft een grote beleidswijziging plaatsgevonden op het gebied van de huishoudelijke hulp. Mensen die zelf de regie kunnen voeren, komen vanaf 1 mei 2015 niet meer in aanmerking voor huishoudelijke hulp. Ter compensatie heeft de Minister een (inmiddels structureel) budget beschikbaar gesteld (voor Tynaarlo in 2015 € 316.000, in 2016 € 456.000) voor een toeslag van € 7,50 waarmee een korting kan worden gegeven op de (eigen) inhuur van een huishoudelijke hulp. Van deze regeling is nog weinig gebruik gemaakt, waardoor in 2015 een bedrag overbleef van € 0,2 miljoen. In 2016 zullen we deze regeling nadrukkelijker onder de aandacht brengen.

De ontwikkeling van het aantal cliënten dat gebruikt maakt van de huishoudelijke hulp toeslag en de bijbehorende uitgaven, is onderstaand weergegeven.

Het aantal cliënten is licht dalend en bedraagt gemiddeld 220 over de periode 1 tot en met 8. De bijbehorende uitgaven bedragen zo'n € 13.000 per periode, terwijl een bedrag beschikbaar is van € 35.000 per periode. Een deel van het verwachte overschot zal ingezet worden voor het eerder genoemde investeringsprogramma. De middelen voor HHT zijn met ingang van 2017 structureel. Bij de beoordeling van de uitspraak van de Centrale Raad van Beroep voor de Tynaarlose situatie worden deze middelen betrokken.

C. Eigen Bijdragen (€-282.000)

Voor wat betreft de eigen bijdragen is het effect van de verandering in de huishoudelijke hulp in onderstaande tabel van het CAK zichtbaar. De opgelegde eigenbijdragen zijn aanzienlijk lager dan in 2015. Oorzaak van de daling is de afschaffing van de HHT-2, waarvoor geen eigen bijdragen meer binnenkomen. De verwachting is dat we in 2016 voor zo'n € 0,4 miljoen aan eigen bijdragen gaan ontvangen (tegenover € 0,7 miljoen in 2015). De eigen bijdragen betreffen ook de eigen bijdrage voor de nieuwe WMO-taken. De eigen bijdrage voor de Jeugd is als gevolg van besluitvorming niet meer aan de orde.

1.3: OPGELEGDE EIGEN BIJDRAGE DOOR HET CAK PER ZORGPERIODE		
Periode	2015	2016
ZP 1	62.404,26	33.138,00
ZP 2	60.465,07	33.267,65
ZP 3	63.377,53	32.668,04
ZP 4	60.090,75	31.459,18
ZP 5	53.383,01	28.527,28
ZP 6	41.073,55	29.035,41
ZP 7	39.464,09	28.061,27
ZP 8	36.520,94	-
ZP 9	36.143,05	-
ZP 10	35.702,52	-
ZP 11	34.297,32	-
ZP 12	33.218,90	-
ZP 13	31.068,65	-
Jaartotaal	587.209,64	216.156,83
Totaal		803.366,47

D. WTCG/CER (€378.000)

De WTCG/ CER (tegemoetkoming Chronisch Zieken en Gehandicapten / Compensatie Eigen Risico) is per 1 januari 2015 afgeschaft. In de plaats van deze regelingen levert de gemeente nu ondersteuning op maat. Een belangrijk onderdeel hierin is de collectieve ziektekostenverzekering die via de Intergemeentelijke Sociale Dienst Werkplein Drentsche Aa wordt aangeboden. De vergoeding voor de ziektekostenverzekering en ook de regeling als geheel, zullen we nadrukkelijk onder de aandacht brengen.

Van het beschikbare budget (€ 378.000) is in 2015 weinig gebruik gemaakt, waardoor sprake was van een overschot van €241.000 in 2015. Voor 2016 is hetzelfde budget beschikbaar. De verwachting is dat we ook in 2016 een vergelijkbaar bedrag als in 2015 over zullen houden. Het overschot zal gebruikt worden voor het investeringsprogramma.

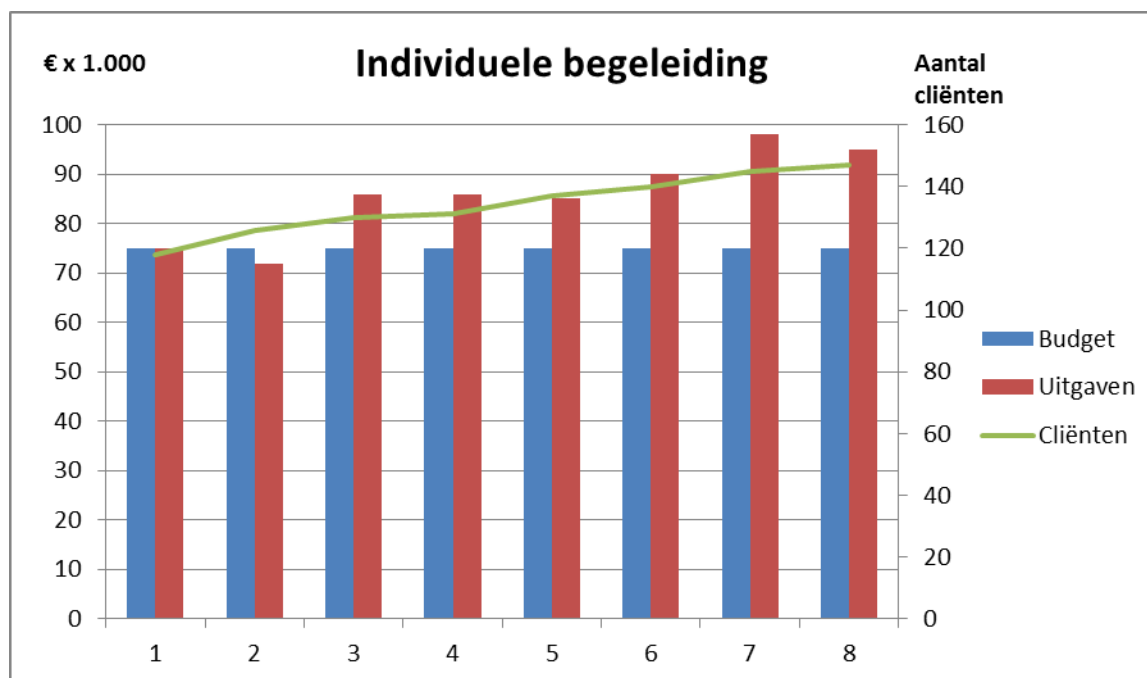
E. Nieuwe taken WMO

Met ingang van 1 januari 2015 zijn in het kader van de decentralisaties taken overgeheveld van de AWBZ naar de gemeenten. De belangrijkste uitgaven betreffen de uitgaven voor individuele begeleiding en groeps-/en dagbesteding. Hierbij wordt zorg verstrekt middels zorg in natura en daarnaast worden PersoonsGebondenBudgetten (PGB's) verstrekt. In onderstaande grafieken wordt de ontwikkeling in de verschillende uitgaven weergegeven.

Met ingang van 1 januari 2016 loopt het traject van zorgtoekenning tot en met de daadwerkelijke facturering via het zogenaamde digitale berichtenverkeer. Alle zorgleveranciers zijn inmiddels hier op aangesloten. Wel constateren we dat er nog aanzienlijke achterstanden zijn bij een aantal grotere zorgleveranciers, waardoor de daadwerkelijk gefactureerde zorgkosten op onderdelen achterblijven. Inmiddels zijn acties uitgezet richting de zorgleveranciers om te zorgen dat zij de achterstanden gaan inlopen. In de hierna genoemde uitgaven zijn wij uitgegaan van de verplichtingen die zijn aangegaan en niet van de werkelijke facturering.

Individuele begeleiding (€975.000)

De ontwikkeling in de uitgaven voor individuele begeleiding (zorg in natura) is als volgt:

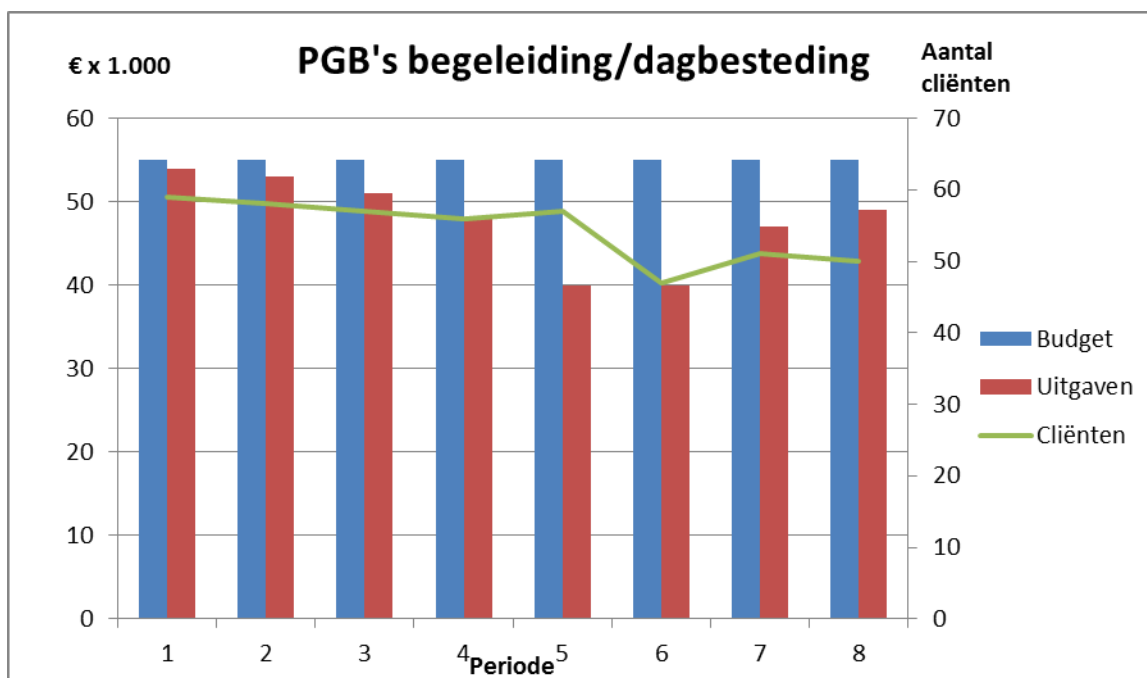
Het aantal cliënten stijgt van 118 in periode 1 naar 147 in periode 8. De uitgaven stijgen van € 75.000 in periode 1 naar € 95.000 in periode 4. Dit is hoger dan begroot. De verwachting is echter dat we wel binnen de beschikbare budgetten blijven omdat de genoemde uitgaven zijn gebaseerd op de toekenningsbesluiten, de verwachting is dat de werkelijke uitgaven daar onder komen te liggen. In de loop van het jaar zullen we meer ervaring opdoen met de werkelijke bestedingen ten opzichte van de toekenningen. Uit de analyse van de eerste maanden blijkt dat de werkelijke uitgaven zo'n 80% blijken van de daadwerkelijke toekenning. We zullen nog nader analyseren in hoeverre de hoogte van de eigen bijdrage effect heeft op het niet verzilveren van de zorgbeschikkingen.

Wat verder duidelijk is dat het aantal cliënten een stijgende tendens laat zien van 118 in het begin van het jaar naar 147 in periode 8. Duidelijk is dat de effecten van het landelijk beleid, te weten het zo lang mogelijk in de eigen omgeving laten van zorgbehoevenden, zichtbaar wordt. De verwachting is dat de stijgende tendens zich nog zal doorzetten. De toegenomen beperking in het gebruik maken van de Wet Langdurige Zorg en de Zorgverzekeringswet hebben effect op het gebruik van de WMO. Ook het beperkte toelatingsbeleid van het Beschermd Wonen, heeft wellicht effect op de ontwikkeling van het aantal cliënten en de daarmee gepaard gaande kosten.

Tenslotte kan een deel van de stijging in het aantal cliënten worden verklaard door de afname van het aantal PGB's wat de gemeente heeft toegekend (zie paragraaf hierna)

PGB's Begeleiding/dagbesteding (€900.000)

Voor de begeleiding en dagbesteding worden ook PGB's beschikbaar gesteld. In onderstaande grafiek wordt de ontwikkeling weergegeven.

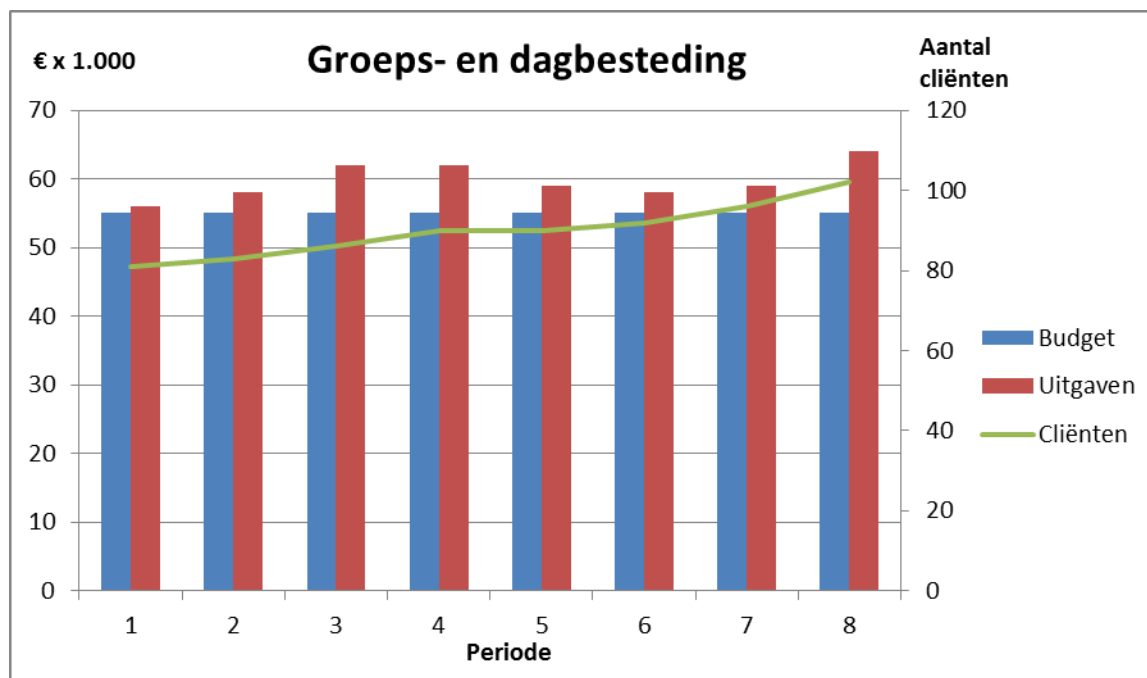

Het aantal cliënten met een PGB voor begeleiding/dagbesteding is in periode 1 59 en daalt naar 49 in periode 8. De kosten laten een vergelijkbaar patroon zien en dalen naar van € 54.000 in periode 1 naar € 40.000 in periode 8. Zichtbaar is de daling in periode 6 en dit wordt veroorzaakt doordat de automatische verlening van de cliënten in de overgangssituatie per 1 mei 2016 is beëindigd.

Groeps- en dagbesteding (€715.000)

De uitgaven voor Groeps- en dagbesteding (zorg in natura) zijn als volgt:

Het aantal cliënten stijgt van 81 in periode 1 naar 102 in periode 8. Ook de bijbehorende kosten stijgen van € 56.000 naar € 64.000. De verwachting is echter dat we wel binnen de beschikbare budgetten blijven omdat de genoemde uitgaven zijn gebaseerd op de toekenningsbesluiten, de verwachting is dat de werkelijke uitgaven daar onder komen te liggen. In de loop van het jaar zullen we meer ervaring opdoen met de werkelijke bestedingen ten opzichte van de toekenningen.

Voor wat de analyse van de stijging van het aantal cliënten wordt verwezen naar de analyse bij de individuele begeleiding.

F. Beschermd wonen

Het Beschermd Wonen wordt uitgevoerd door centrumgemeente Assen. Het totale budget bedraagt zo'n € 34 miljoen en de gemeente Tynaarlo maakt daar zo'n 12% van uit.

In onderstaande tabel staat het overzicht van kosten en baten over 2015 en de prognose voor 2016.

Tabel 1.

Overzicht kosten en baten	Vastgestelde begroting	Vorige prognose	Afrekening jaar	Prognose
Omschrijving	2015	2015	2015	2016
Beschermd wonen ZIN	19.338.398	24.186.585	21.967.640	24.340.969
Beschermd wonen PGB	7.237.311	11.784.425	9.289.702	8.256.890
Eigen bijdrage beschermd wonen	-2.800.000	-2.000.000	-1.841.869	-1.500.000
Innovatie beschermd wonen	500.541	212.900	94.750	0
Uitvoeringskosten	750.812	750.812	750.812	756.443
Totaal kosten	25.027.062	34.934.722	30.261.035	31.854.302
Integratieuitkering van het rijk	25.027.062	33.723.841	33.723.841	34.391.730
Onttrekking voorziening MO	0	450.000	0	0
Totaal baten	25.027.062	34.173.841	33.723.841	34.391.730
Saldo	0	-760.881	3.462.806	2.537.428

Bedragen in €

Geen nadeel maar een voordeel

Op 1 februari 2016 gaf de voorlopige financiële prognose voor beschermd wonen over het jaar 2015 een nadeel van € 0,8 mln. De actuele afrekening over 2015 komt uit op een voordeel van € 3,5 mln.

Toelichting

Dat de afrekening veel positiever uitvalt dan de inschatting begin dit jaar komt door het volgende. De vorige financiële prognose was gebaseerd op een inschatting van nog te boeken kosten van per saldo € 5,1 miljoen. In werkelijkheid blijkt deze post veel lager, namelijk per saldo € 0,4 miljoen en dat komt door enerzijds lagere gefactureerde kosten en anderzijds hogere teruggave PGB. In beide gevallen wordt dit met name veroorzaakt door niet verzilverde zorg. Met niet verzilvering van zorg is in eerdere prognoses geen rekening gehouden. Onze prognoses zijn gebaseerd op afgegeven beschikkingen, het effect van niet verzilverde zorg is nog moeilijk financieel te vertalen.

Voorstel verdeling voordeel over regiogemeenten

Voorgesteld wordt om het voordeel van 2015 te verdelen over de regiogemeenten. Aan de hand van de afgesproken verdeelsleutel (50% obv inwoneraantal en 50% obv uitvoeringskosten) ziet de verdeling er als volgt uit:

Verdeling verschil 2015	%	verdeling
Aa en Hunze	5%	158.159
Assen	32%	1.093.559
De Wolden	12%	401.905
Hoogeveen	13%	454.410
Meppel	10%	341.086
Midden Drenthe	8%	262.849
Noordenveld	6%	204.173
Tynaarlo	12%	432.566
Westerveld	3%	114.099
totaal	100%	3.462.806

Prognose 2016

Assen verwacht op dit moment een positief saldo van 2,5 miljoen. NB. In deze prognose is opnieuw nog geen rekening gehouden met mogelijk niet verzilverde zorg. De mate waarin er in 2016 sprake is van niet verzilverde zorg valt vooraf moeilijk in te schatten. Assen doet hier op dit moment wel onderzoek naar.

3. Jeugd

Met de Jeugdwet als basis voeren de gemeenten in Drenthe sinds 1 januari 2015 de bedrijfsvoering op de jeugdhulp gezamenlijk uit. Het overgrote deel van de gecontracteerde zorgaanbieders heeft voor 2015 een budgetplafond meegekregen waarvoor zij jeugdigen (gebaseerd op het aantal jeugdigen in 2014) moeten voorzien van hulp en ondersteuning. De (financiële) uitvoering van de Jeugdwet vindt plaats door de penvoerder, de gemeente Emmen. Met ingang van 1 januari 2017 vindt de uitvoering van de Jeugdwet plaats in NMD (Noord- en Midden Drenthe) verband. De financiële uitvoering zal alsdan ook per gemeente gaan plaatsvinden. Wel blijft de bovenregionale jeugdzorg plaats vinden op Drenthe breed niveau.

Inmiddels zijn de voorbereidingen voor de aanbestedingen van de inkoop van de jeugdzorg per 1 januari 2017 in volle gang. Het aanbestedingstraject is daadwerkelijk van start gegaan. Uitgangspunt is dat per 1 november 2016 de aanbesteding is afgerond.

De totale begroting van de Jeugd is gebaseerd op de afspraken in het zgn. Regionaal Transitie Arrangement, de gemeente Tynaarlo maakt hier zo'n 5% vanuit.

Op grond van de cijfers over het 2^e kwartaal 2016 heeft de penvoerder aangegeven dat er naar verwachting een positief resultaat over geheel 2016 is van € 2,5 miljoen. De belangrijkste oorzaken van het verwachte voordeel zijn een hogere rijksbijdrage als gevolg van het afschaffen van de eigen bijdrage en de reguliere indexering. Daarnaast wordt wederom een voordeel verwacht in lagere dan verwachte PGB-uitgaven. In onderstaande tabel is de prognose 2016 onderbouwd aan de hand van de verschillende posten.

Uitkomsten financiën

		Realisatie 2015	Begroting 2016	Prognose Q1	Prognose Q2	Afwijking prognose t.o.v. begroting	Afwijking prognose Q2 tov Q1
(x € 1 mln)							
Lasten	Zorgkosten						
	Gecontracteerde grote aanbieders	79,5	74,7	76,0	75,3	0,6	-0,7
	Gecontracteerde kleine aanbieders	5,9	5,7	5,9	7,6	1,9	1,7
	Landelijk Transitie arrangement	1,7	2,0	1,7	1,7	-0,2	-
	Niet gecontracteerde zorgaanbieders	1,0	1,0	1,0	0,5	-0,5	-0,5
	Totaal Zorgkosten	€ 88	€ 83	€ 85	€ 85	€ 2	€ 0
	PGB's	€ 15,4	€ 17,1	€ 15,5	€ 14,5	€ -2,6	€ -1,0
	Overige	€ 9,6	€ 8,4	€ 8,8	€ 8,8	€ 0,4	€ -
	Uitvoeringskosten	€ 5,1	€ 4,9	€ 4,9	€ 4,9	€ 0,0	€ -
	Totaal Lasten	€ 118,2	€ 113,8	€ 113,9	€ 113,4	€ -0,5	€ -0,6
Baten	Rijksbijdrage	€ -123,1	€ -113,8	€ -115,8	€ -115,8	€ -2,0	€ -
	Totaal Baten	€ -123,1	€ -113,8	€ -115,8	€ -115,8	€ -2,0	€ -
	Eindtotaal	€ -4,9	€ 0,0	€ -1,9	€ -2,5	€ -2,5	€ -0,6

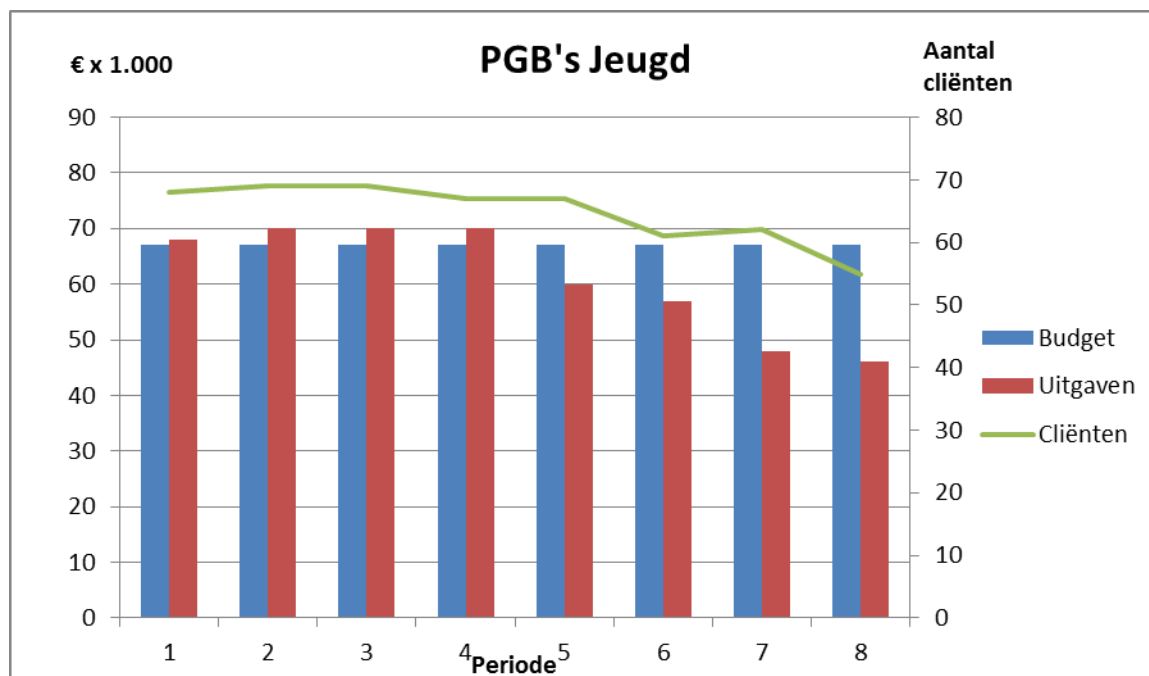
- Voordeel t.o.v. begroting € 2,5 mln.
- Voordeel t.o.v. Q1 € 0,6 mln

PGB's Jeugd (€872.000)

De uitgaven voor de PGB's zijn onderstaand per periode weergegeven. Het verwachte bedrag aan uitgaven voor PGB's blijft naar verwachting binnen de gestelde budgetten. Ook in 2015 is gebleken dat de uitgaven uiteindelijk binnen het gestelde budget pasten. Achteraf is gebleken dat de daadwerkelijke uitgaven op de aangevraagde PGB's 85% van de oorspronkelijke toekenning bedroegen. Ook voor de cijfers van 2016 is uitgegaan van 85% besteding van de budgetten.

Een mogelijke onder- of overschrijding op het budget zal op grond van het solidariteitsprincipe worden verrekend met de Drentse gemeenten. Per saldo is de gemeente Tynaarlo overigens een nadeelgemeente, wat wil zeggen dat als voor alle zorg het profijitbeginsel zou worden toegepast, de gemeente Tynaarlo een positief resultaat zou hebben. Oorzaak is dat de gemeente Tynaarlo relatief weinig jeugdigen in de zwaardere interventieniveaus (6 t/m8) heeft.

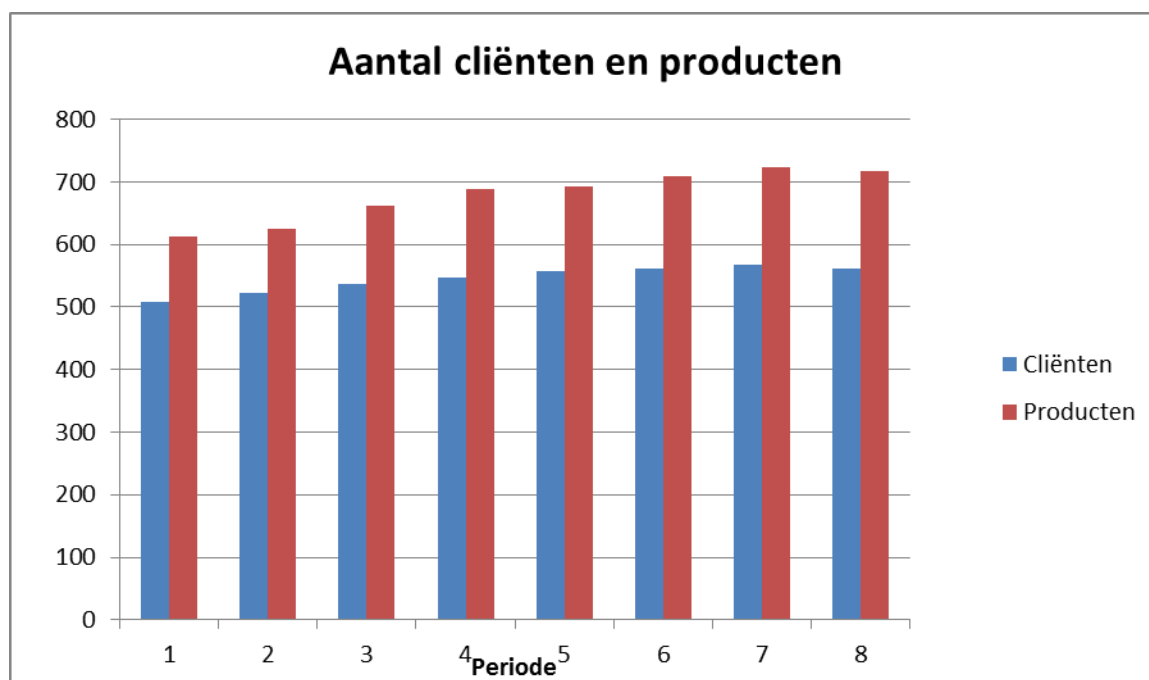

Het aantal PGB's en de bijbehorende uitgaven daalt gedurende het jaar. Ook hier is in periode 6 het effect zichtbaar van het niet meer automatisch verlengen van de PGB's per 1 mei 2016.

Aantal cliënten en producten zorg in natura

In onderstaande grafiek is de ontwikkeling van het aantal cliënten en de producten die zij afnemen weergegeven. De ontwikkeling geeft aan dat het aantal cliënten stijgende is van 507 in januari naar 560 in periode 8. Vanaf periode 5 stabiliseert het aantal cliënten. Gemiddeld neemt één op de vijf cliënten twee producten af.

Jeugdhulp vanaf 1 januari 2017

Vanaf 1 januari 2017 komt het regionaal transitie Arrangement jeugdhulp Drenthe te vervallen. Het regionale deel van de jeugdhulp wordt dan door twee afzonderlijke regio's (Noord Midden en Zuid) vormgegeven en beheerd. Een deel bovenregionale zorg en een aantal aan de jeugdhulp gelieerde producten worden nog wel Drents breed gefinancierd.

Een financieel belangrijke ontwikkeling hierbij is dat in ieder geval op het regionale deel maar mogelijk ook op bovenregionaal niveau het solidariteitsprincipe niet meer wordt toegepast. Dit betekent dat elke gemeente zijn eigen zorgkosten betaalt. Naast dat dit een relatief voordeel betekent voor Tynaarlo, levert dit wel een hoger risico op. Gezien het feit dat ook het beschikbare budget daalt (van € 6,3 miljoen in 2015, naar € 5,8 miljoen in 2016 en naar € 5,3 miljoen in 2017), nemen de financiële risico's ook vanuit dat perspectief toe.

4. Participatie

Volgens de kadernota 'Participatie is de norm, werk het doel' wordt de Participatiewet uiteindelijk uitgevoerd door één organisatie voor de gemeenten Aa en Hunze, Assen en Tynaarlo. Vanaf 1 juli 2016 is Werkplein Drentsche Aa (WPDA) van start gegaan. Onderdelen van Alescon (Werkwinkel) zullen in de komende jaren overgaan naar de WPDA.

De WPDA legt middels bestuursrapportages verantwoording af aan het bestuur. De raad ontvangt deze ter kennisgeving. Door de rapportages ontstaat meer inzicht in de werkwijze. Hiermee wordt ingespeeld op de sturingsvraag: tellen en vertellen. Het is niet alleen van belang om aantallen en bedragen te kennen, maar ook vooral deze te kunnen waarderen in de juiste context. In de prestatieovereenkomst met WPDA wordt hier ook aandacht aan besteed.

Samenwerkingspartners

De WPDA werkt met vele partners samen. Ook voor de inwerkingtreding van de Participatiewet werd er samengewerkt met het Regionale werkbedrijf arbeidsmarkt Groningen en Noord-Drenthe (Werk in zicht):

Via het Regionale werkbedrijf (Werk in zicht) opereert WPDA in de arbeidsmarktregio. Op de website www.werkinzicht.nl is te zien waarvoor Werk in zicht staat en wat de activiteiten zijn. De verschillende deelnemers, (gemeenten, UWV, SW-bedrijven, werkgevers- en werknemersorganisaties) hebben hierover veelvuldig contact.

Samen aan de slag

In het project "Samen aan de slag" is de dienstverlening aan de inwoner uitgewerkt. Alescon en de WPDA werken hierin samen om de totale Participatiedoelgroep zo goed mogelijk bij te staan. Op individuele basis wordt bekeken welke dienstverlening nodig is en geboden kan worden. Hierbij wordt uiteraard ook gebruik gemaakt van de kennis van de ketenpartners op het gebied van zorg en welzijn.

Social Partnerships

De WPDA gaat zo veel mogelijk verbindingen aan met lokale werkgevers via de Social partnerships (SPS). Het SPS is een manier van samenwerken tussen een groep bedrijven en de overheid om gezamenlijk oplossingen te vinden voor personeel, aanbestedingen en conjunctuur.

Samenwerking tussen WPDA en onderwijs

Het terugdringen van de jeugdwerkloosheid en zorgen dat jongeren over een startkwalificatie beschikken vraagt om een goede aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt. Samenwerking met de scholen en het RMC (Regionale Meld- en Coördinatiefunctie voor (mogelijk) voortijdig schoolverlaters) is hierbij van groot belang. Het Toekomstloket en de Navigator zijn onderdelen van deze samenwerking, waarbij Tynaarlo de lokale ingang als uitgangspunt neemt.

Samenwerking tussen de WPDA en de sociaal teams

De WPDA is als voorportaal gepositioneerd bij de sociaal teams. Dit betekent concreet dat 1x per 2 weken - indien nodig vaker - een werkcoach aanwezig is. Inmiddels blijkt dat door directe contacten tussen de WPDA en de leden van het sociaal team zaken snel worden kort gesloten en voor inwoners maatwerk-oplossingen worden gerealiseerd.

Aantal uitkeringen

In totaal zijn er 500 inwoners met een uitkering, waarvan 99 een zak- en kleedgelduitkering ontvangen. In het eerste halfjaar 2016 is de uitstroom toegenomen met 12 inwoners.

Instroom: 123 / uitstroom: 132.

Afspraakbanen

Tot nu toe zijn in 2016 vier afspraakbanen gerealiseerd. In totaal zijn we verplicht om dit jaar 5 te realiseren. Wij verwachten dit jaar hier een goede slag in te maken. Er was tijd nodig om meer draagvlak onder werkgevers te verkrijgen om met afspraakbanen aan de slag te gaan. Er is een "aanjager" voor de arbeidsmarktregio Groningen aangesteld om werkgevers warm te krijgen voor het aannemen van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.

In samenwerking met de 6 gemeenten die verbonden zijn met Alescon wordt onderzocht op welke wijze de medewerkers Groen opnieuw gepositioneerd kunnen worden. Dit kan opleveren dat deze groep medewerkers mee gaan tellen voor de afspraakbanen.

Beschut werken

In 2016 zijn er 2 plekken beschikbaar voor nieuw beschut werken. Op dit moment is er één beschutte werkplek gerealiseerd. De WPDA is in overleg getreden met Alescon over de financiering en de plaatsing van inwoners. Het Beschut Werk wordt samen met Alescon uitgevoerd.

Financiële stand van zaken

Werkplein Drentsche Aa (WPDA)

Van onze gemeenschappelijke regeling WPDA hebben wij onlangs de cijfers over het tweede trimester ontvangen met een (financiële) inschatting voor het gehele jaar.

Ten opzichte van onze begroting zien wij een stijging in de uitkeringen participatiewet en IOAW. Dat heeft tot gevolg dat we zowel onze verwachte lasten (+ € 276.000) als baten (+ € 292.000) omhoog moeten bijstellen. Dat geeft per saldo een voordeel van € 16.000.

De financieringssystematiek van de bijzondere bijstand zelfstandigen is een bijzondere en wat minder goed te voorspellen. De inkomsten stellen we op basis van de rapportage van de WPDA naar beneden bij met € 216.000 en de lasten met € 96.000. Per saldo geeft dat dus een nadeel van € 120.000.

Van het rijk ontvangen wij ruim € 600.000 voor re-integratie. Op dit budget verwacht de WPDA ca €361.000 over te houden. Oorzaak is dat ten opzichte van het begrote bedrag, er meer gelden beschikbaar binnen zijn gekomen dan oorspronkelijk verwacht. Daarnaast zullen er nog wel loonkostensubsidies verrekend moeten worden, waardoor het overschot met zo'n € 100.000 zal dalen. Volledigheidshalve vermelden wij nog dat alle bemiddelbare cliënten in een traject zijn opgenomen.

De uitgaven bijzondere bijstand en meedoen kunnen we afdekken binnen de beschikbare middelen van onze begroting. Er is een duidelijke stijging te zien in het gebruik van de collectieve ziektekostenverzekering ten opzichte van vorig jaar. De verwachte uitgaven dit jaar zijn € 146.000 terwijl het vorig jaar om een bedrag van € 94.000 ging.

Alescon

Van onze gemeenschappelijke regeling Alescon hebben wij recent de cijfers over het eerste halfjaar ontvangen en een inschatting voor het gehele jaar. De lasten voor Alescon vallen € 30.000 lager uit dan wij in onze gemeentelijke begroting hadden opgenomen in 2016. Dat hebben wij verwerkt als aanpassing in deze najaarsbrief. Afgezet tegen de totale lasten voor de sociale werkvoorziening van € 2,6 mln kunnen we stellen dat we op koers liggen.

5. Transformatieplan

Op 12 april 2016 hebben we het Transformatieplan Sociaal Domein vastgesteld. In het sociaal domein stellen we onze inwoner centraal. Kernbegrippen hierbij zijn integraliteit, van zorg naar ondersteuning, samen doen en minder kosten. Om dit te bereiken hebben we vijf speerpunten geformuleerd.

Op basis van de ervaringen van 2015 hebben we prioriteiten benoemd voor 2016 en 2017. Aan de prioriteiten wordt gewerkt in samenspraak met inwoners, verenigingen en instellingen, die in de gemeente actief zijn.

De voortgang op de verschillende speerpunten:

Preventie:

- Het programma sport en bewegen in het sociale domein kent een groot aantal activiteiten voor kinderen, jongeren, ouderen, inwoners met weinig inkomen en mensen met afstand tot de arbeidsmarkt. Deze activiteiten lopen en leveren gezondheidswinst voor inwoners en bieden inzicht in het type problemen van inwoners die zichzelf niet zo snel komen melden.
- Sociale teams raken meer bekend in de dorpen, oa door hun spreekuren. Dit werkt preventief.
- Andere vormen van lichtere zorg worden ontwikkeld, zoals de op basis van de uitspraak van de Centrale Raad van Beroep bijgestelde inrichting van de algemene voorziening Hulp bij Huishouden

Participatie:

- Er worden nieuwe vormen van participatie ontwikkeld. Dit gaat om vormen die lichter zijn dan dagbesteding, oa via vrijwilligerswerk. Hierover zijn we met verschillende partijen in gesprek. In de tweede helft van 2016 en in 2017 zullen hiervoor pilots gaan lopen.
- Via 'sport maakt actief' bevorderen we participatie voor mensen met afstand tot de arbeidsmarkt.
- We ontwikkelen een aanpak voor risico-jongeren en hun ouders.
- De Uitvoeringsorganisatie participatiewet Werkplein Drentsche Aa is per 1 juli 2016 van start gegaan.
- In de arbeidsmarktregio wordt in samenwerking met WPDA ingezet op benadering van werkgevers voor het creëren van afspraakbanen.
- Wij onderzoeken het creëren van garantiebanen binnen de eigen organisatie.
- De voorbereiding voor een digitaal toegankelijke sociale kaart zijn gestart.

Samenhang in de samenleving:

- We brengen partijen bij elkaar, zoals op de bijeenkomst 'Kracht van de samenleving' op 20 september 2016 en netwerklunches van sociale teams.
- We onderzoeken nieuwe wegen om de eigen kracht van inwoners te stimuleren

Vangnet:

- De inkoop voor Wmo en Jeugdhulp per 1 januari 2017 loopt en wordt tijdig afgerond. De voorbereidingen voor implementatie in eigen huis zijn in volle gang.
- Mantelzorgers meer ondersteunen: de mogelijkheden van respijtzorg worden nadrukkelijker onder de aandacht gebracht van inwoners. Daarnaast start in de tweede helft van 2016 de communicatie om de ondersteuningsmogelijkheden beter bekend te maken.
- Doorontwikkeling Toegang: op basis van de resultaten van het Cliëntervaringsonderzoek (CMO Stamm) en de onderzoeken naar de Toegang in Tynaarlo (Movisie en Zorg belang) brengen we verbeteren we onze dienstverlening en doen we begin 2018 een voorstel voor de lange(re) termijn.
- Het onderzoek naar niet-gebruik van ondersteuning is nog niet gestart. We onderzoeken hoe we dit onderzoek kunnen laten plaatsvinden.

Resumerend en Financieel

De uitvoering van het transformatieplan is gestart. Op verschillende onderdelen zijn initiatieven/ pilots/ ontwikkelingen in gang gezet en wordt aan de items uit het plan gewerkt. De voorbereiding is in combinatie met initiatieven van inwoners en organisaties in volle gang. De voorbereiding heeft tijd nodig. In 2016 zullen niet op alle onderdelen de geraamde middelen worden uitgegeven. Van het geraamde bedrag van € 540.000 zal in 2016 naar verwachting € 148.000 besteed worden. Een deel van de kosten van de plannen van 2016 zullen in 2017 worden uitgegeven en we denken dat we die uitgaven binnen de middelen van 2017 kunnen dekken. In 2017 zijn binnen het Transformatieplan ook prioriteiten geraamd. Dit zijn grotendeels andere doelen, die in 2017 zullen worden opgepakt en waarvoor op onderdelen de voorbereiding ook is gestart.

6. Meerjarenontwikkeling budgetten

De ontwikkeling van de meerjarenbudgetten is zichtbaar in de onderstaande tabel die ontleend is aan de septembercirculaire 2016.

Septembercirculaire 2016 Integratie-uitkering Sociaal domein

Jaar	WMO nieuwe taken	Jeugd	Participatie	Totaal Sociaal Domein	Integratie- uitkering WMO oud	Totaal inclusief Integratie- uitkering
2015*	3.695.915	6.528.674	3.084.403	13.308.992	2.558.721	15.867.713
2016	4.216.944	5.872.256	3.099.953	13.189.152	2.301.715	15.490.867
2017	3.985.443	5.168.040	2.879.038	12.032.521	2.397.141	14.429.662
2018**	3.960.794	5.229.670	2.752.805	11.943.264	2.397.141	14.340.405
2019	3.924.232	5.229.678	2.638.025	11.791.936	2.397.141	14.189.077
2020	3.918.966	5.230.559	2.542.451	11.691.976	2.417.628	14.109.604
2021	3.912.175	5.260.346	2.569.419	11.741.934	2.518.106	14.260.040

Tabel: De ontwikkeling van de Rijksbijdrage voor het Sociaal Domein

*de cijfers van 2015 zijn ontleend aan de sept. circ. 2015 en opgenomen ter vergelijking

** de bedragen vanaf 2018 worden opgenomen in het Gemeentefonds

De belangrijkste ontwikkelingen in de meerjarenbudgetten zijn:

- De Wmo-uitkering voor nieuwe taken kent in 2017 een afname van € 0,2 miljoen. Oorzaak hiervan is met name dat er sprake is van zgn. herinstromers WLZ. Dit zijn cliënten die alsnog in de WLZ zijn ingestroomd en niet in de WMO. Met de VNG en VWS is in augustus 2016 overeengekomen om de integratie-uitkering met € 161 miljoen te corrigeren en de Jeugd met € 42,6 miljoen.
- Het budget voor de jeugdhulp daalt in 2017 verder naar € 5,1 miljoen (het budget in 2015 bedroeg € 6,5 miljoen, in 2016 € 5,9 miljoen) met name als gevolg van de gewijzigde bevolkingsopbouw (minder jeugdigen) van de gemeente.
- De uitkering voor re-integratie en WsW is samengevoegd tot één budget participatie en daalt de komende jaren, waarbij met name de uitgaven voor de WsW dalen in de verwachting dat de doelgroep jaarlijks ook gaat dalen met ca. 5%.

Ten opzichte van de meicirculaire 2016 is het meerjarenbudget 2017 e.v. neerwaarts bijgesteld met zo'n € 0,4 miljoen. Belangrijkste oorzaak is de eerder genoemde herverdeling als gevolg van de herinstromers WLZ, die een negatief effect heeft op de budgetten WMO nieuwe taken en Jeugd.

Volledigheidshalve is onderstaand ook nog de tabel opgenomen naar aanleiding van de meicirculaire 2015. Deze tabel maakte ook onderdeel uit van de eerder aan de raad gepresenteerde voorjaarsmonitor 2015.

Meircirculaire 2016 Integratie-uitkering Sociaal domein

Jaar	WMO nieuwe taken	Jeugd	Participatie	Totaal Sociaal Domein	Integratie- uitkering WMO oud	Totaal inclusief Integratie- uitkering
2015*	3.695.915	6.528.674	3.084.403	13.308.992	2.558.721	15.867.713
2016	4.221.209	5.865.395	3.100.540	13.187.144	2.326.814	15.513.328
2017	4.234.422	5.292.093	2.879.574	12.406.089	2.483.148	14.889.237
2018**	4.194.482	5.353.723	2.753.302	12.301.507	2.483.148	14.784.655
2019	4.155.075	5.353.723	2.638.485	12.147.283	2.483.148	14.630.431
2020	4.135.079	5.354.611	2.542.881	12.032.571	2.503.856	14.536.427
2021	4.105.588	5.384.398	2.569.838	12.059.824	2.605.420	14.665.244

Tabel: De ontwikkeling van de Rijksbijdrage voor het Sociaal Domein

*de cijfers van 2015 zijn ontleend aan de sept. circ. 2015 en opgenomen ter vergelijking

** de bedragen vanaf 2018 worden opgenomen in het Gemeentefonds